

**ХОМИЧ В.Т., ДИШЛЮК Н.В.,
МАЗУРКЕВИЧ Т.А., СТЕГНЕЙ Ж.Г.**

NOMINA EMBRYOLOGICA VETERINARIA

**Міжнародна ветеринарна ембріологічна номенклатура
(Термінологічний словник)**

Київ - 2018

УДК 636.09:581.3(083.72) (038)

ББК 48

М 58

Рекомендовано Вченою радою Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № від 2018р.)

Рецензенти:

С.К. Рудик – доктор ветеринарних наук, професор (Національний університет біоресурсів і природокористування України);

М.Е. Держинський – доктор біологічних наук, професор (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка);

М.Ф. Ковтун – доктор біологічних наук, професор (Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України)

Хомич В.Т., Дишлюк Н.В., Мазуркевич Т.А., Стегней Ж.Г.

П58 Міжнародна ветеринарна ембріологічна номенклатура (Термінологічний словник) /За редакцією В.Т. Хомича

ISBN

У термінологічному словнику латинською і українською мовами наведені сучасні міжнародні ембріологічні терміни, які використовують у ветеринарній медицині.

Словник рекомендується науковим співробітникам, які займаються ембріологією тварин і викладачам дисципліни «Цитологія, гістологія, ембріологія» для підготовки фахівців ОР «Бакалавр» і «Магістр» напряму «Ветеринарна медицина».

УДК 636.09:581.3(083.72) (038)

ISBN

© В.Т. Хомич, Н.В. Дишлюк,
Т.А. Мазуркевич, Ж.Г. Стегней

Зміст

Вступ.....	4
Скорочення.....	9
Репродукція ссавців.....	10
Розвиток статевих клітин.....	13
Преємбріональний період.....	14
Морфогенез.....	17
Ембріональний період.....	20
Плодовий період.....	25
Гістогенез.....	25
Органогенез.....	29
Скелетна система.....	29
М'язова система.....	35
Апарат травлення.....	38
Целоми та перегородки.....	43
Серцево-судинна система.....	46
Дихальний апарат.....	55
Сечостатевий апарат.....	57
Ендокринні залози.....	64
Нервова система.....	65
Органи чуття.....	70
Загальний покрив.....	75
Плодові оболонки.....	77
Дисморфії.....	80
Коментарі.....	110
Література.....	117

Вступ

Як відомо, номенклатура – це латинське слово і його буквальний переклад – перелік або список. Однак зміст цього слова, в даний час, значно ширший за його дослівний переклад. За сучасним розумінням номенклатура – це єдиний перелік специфічних термінів, які необхідно використовувати науковцям, спеціалістам-практикам у кожній галузі науки, техніки, спорту, мистецтва у всіх країнах світу. В зв'язку з цим, у міжнародних наукових товариствах, що об'єднують фахівців певного напрямку знань, були створені комітети, які підготували відповідні номенклатури. Особливо актуальним знання і використання міжнародних номенклатур є у нинішній час, що пов'язано з інтеграцією наукових досліджень та публікацією їх результатів у міжнародних виданнях.

Комітети для підготовки номенклатури з складових ветеринарної морфології (анатомії свійських ссавців і птахів, гістології та ембріології) створювались при Міжнародній асоціації ветеринарних анатомів (МАВА), яка в 1961 р. була перейменована у Всесвітню асоціацію ветеринарних анатомів (ВАВА). Першим (1957 р.) був створений Міжнародний комітет для підготовки ветеринарної анатомічної номенклатури (МКВАН). У 1965 р. при ньому був організований підкомітет для підготовки гістологічної та ембріологічної номенклатури. Міжнародний комітет з анатомічної номенклатури птахів, згідно рішення ВАВА, було створено в 1971р. Підготовлені та запропоновані ними номенклатури обговорювались і доповнювались на засіданнях ВАВА і рекомендувались до видання на Генеральних Асамблеях цього наукового товариства. Перші видання номенклатур поширювались у друкованому вигляді, а пізніше – тільки в електронному варіанті.

Як відмічено вище, підкомітет для підготовки ветеринарної гістологічної та ембріологічної номенклатури при МКВАН було організовано в 1965 р. Це відбулося на 7-ій Генеральній Асамблеї ВАВА, яка була проведена в місті Гессен (Німеччина). До його складу були обрані професори G. Godina (Італія), E. Kleiss (Венесуела), P. Walter (Німеччина) і A. F. Weber (США).

У 1967 р. на 8-ій Генеральній Асамблеї ВАВА (Альфорт, Франція) до складу підкомітету було рекомендовано ввести проф. J. Tehver (Естонія). Також, на цій Асамблеї підкомітет було розділено на цитологічну, органологічну і ембріологічну групи.

Відомості про те хто входив до складу ембріологічної групи і хто її очолював, як повідомив проф. Paul I. M. Simoens, не збереглися.

На 9-ій Генеральній Асамблеї ВАВА, яка була проведена в 1971р. в м. Мехіко (Мексика) виступив проф. E. Kleiss. Він відмітив, що ембріологічна номенклатура людини не повністю містить терміни, які властиві ембріології тварин і в зв'язку з цим є доцільним видання ветеринарної ембріологічної номенклатури. Для підготовки останньої було створено підкомітет, який очолив проф. E. Kleiss. До складу підкомітету ввійшли також проф. R. Varone (Франція), K. Donat (Німеччина), H.E. Evans (США) і A. Weber (США). Проф. A. Weber активно підтримував зв'язок з підкомітетом ембріологічної номенклатури людини Міжнародного комітету анатомічної номенклатури членом якого він був.

У 1975 р. на 10-ій Генеральній Асамблеї ВАВА, яка відбулася в м. Салоніки (Греція) було повідомлено, що підкомітет з ембріологічної номенклатури, який очолював проф. E. Kleiss має проблеми з списком відповідних термінів. У зв'язку з цим цей підкомітет вирішили реорганізувати. Новий підкомітет запропонували очолити проф. R. McClure (США). До його складу рекомендували професорів N. Björkman (Данія), S. Czarnecki (США), W.O. Sack (США), K.U. Thiedemann (Німеччина) і A. Weber (США).

На 11-ій Генеральній Асамблеї ВАВА (Москва, Росія, 1979р.) проф. A. Weber доповів, що в роботі підкомітету з підготовки ветеринарної ембріологічної номенклатури є прогрес і її результати будуть викладені на наступній Асамблеї.

На 12-ій Генеральній Асамблеї ВАВА, яка була проведена в 1980р. (м. Мехіко, Мексика), підкомітет з ветеринарної ембріологічної номенклатури був реорганізований у Міжнародний комітет з ветеринарної ембріологічної номенклатури. Президент ВАВА, проф. H.

Е. Evans (США) запропонував тимчасово керувати ним проф. Р. Mann (Канада).

Проф. Р. Mann очолив список членів комітету. Ними у 1984 р. стали М. Fallding (Канада), W.H. Gernecke (Південна Африка), W. Latshaw (Канада), G. Michel (Німеччина) і W.O. Sack (США). Проф. W. Latshaw виконував обов'язки секретаря комітету.

У серпні 1984 р. угорські анатоми проф. G. Feher і доктор Т. Fanesi, які не входили до складу Міжнародного комітету з ветеринарної ембріологічної номенклатури, опублікували у двох частинах Угорську ветеринарну ембріологічну номенклатуру. Її, як основу, використав комітет при підготовці міжнародної номенклатури. У 1984 і 1985 рр. членами комітету стали проф. G. Feher (Угорщина), N. Pospieszny (Польща) і S. Urdike (США). Участь у підготовці окремих розділів номенклатури взяли професори G.H. Krustev (Болгарія) і G. Udovin (Росія), які не були членами комітету.

У 1986р. керівник комітету з підготовки ембріологічної номенклатури проф. Р. Mann подав у відставку.

На 15-ій Генеральній Асамблеї ВАВА у Монреалі (Канада, 1987р.) ним погодився тимчасово керувати проф. W. O. Sack, який доклав багато зусиль для підготовки і видання номенклатури. Дещо змінився і склад комітету.

Перший проект повної ембріологічної номенклатури був розповсюджений серед авторів підручників і монографій з ембріології тварин та ветеринарних анатомів, які мали досвід у підготовці номенклатур. Їх побажання і зауваження були враховані при підготовці остаточного варіанту проекту номенклатури.

У 1992 р., на 18-ій Генеральній Асамблеї, яка відбулася у місті Гент (Бельгія) рукопис номенклатури був затверджений. На цій Асамблеї, був створений редакційний комітет з видання номенклатури. До його складу ввійшли проф. W. O. Sack, J. Frewein і R. E. Habel.

Перше видання ветеринарної ембріологічної номенклатури було опубліковане у 1994 р. В цьому році до складу комітету входили проф. W.O. Sack (США, керівник), W. K. Latshaw (Канада, секретар), Y. Eguchi (Японія), G. Feher (Угорщина), D. Julian (Іспанія), P.H. McCarthy

(Австралія), G. Michel (Німеччина), N. Pospieszny (Польща), G. C. Skerritt (U.K.), G. Udovin (Росія), N. J. van der Merve (Південна Африка) і H. Wissdorf (Німеччина).

У 2003 р. проф. W.O. Sack звернувся з проханням до координаційного комітету МКВАН звільнити його від виконання обов'язків керівника Міжнародного комітету з ветеринарної ембріологічної номенклатури. Його прохання було задоволене. Комітет тимчасово доручили очолити проф. P. Simoens (Бельгія). Йому же запропонували редагувати номенклатуру для розміщення на веб-сайті ВАВА. Це доручення він успішно виконав, про що було відмічено на 22-ій Генеральній Асамблеї ВАВА.

У 2005 р. список членів Міжнародного комітету з ветеринарної ембріологічної номенклатури був оновлений, у зв'язку з тим, що частина його членів пішли у відставку. Фактично, в цей час до його складу входили професори і доктори P. Simoens (Бельгія), I.A. Constantinescu (США), P. Cornillie (Бельгія), G. Feher (Угорщина), C. Knospe (Німеччина), G. Michel (Німеччина), N. Pospieszny (Польща), C. Pfarrer (Німеччина), A. Vodenicharov (Болгарія). Очолював комітет професор P. Simoens.

При підготовці другого видання ветеринарної ембріологічної номенклатури комітетом були виправлені деякі типографські та лінгвістичні помилки і внесені окремі зміни у її зміст. Це видання було схвалено в 2005 р. і в 2008 р. розміщено у всесвітній мережі на веб-сайті ВАВА. Його матеріали були використані при підготовці україномовного видання ветеринарної ембріологічної номенклатури.

При підготовці україномовного видання Міжнародної ветеринарної ембріологічної номенклатури використані тіж принципи як і в Міжнародній ветеринарній анатомічній номенклатурі. Вона містить повний список ембріологічних термінів латинською і українською мовами. В частині українського списку термінів наведені латинізовані терміни, що відповідають офіційним термінам ембріологічної номенклатури, які зручні для користування і набули поширення у ветеринарній медицині (морфогенез, онтогенез, філогенез, ембріогенез, нейрула, гаструла, інволюція, бластула тощо).

Також в українському списку термінів використані латинські терміни, які вказують напрямок (краніальний, каудальний, латеральний, медіальний, дорсальний, вентральний тощо). Це пов'язано з тим, що в сполученні з іншими термінами або словами, при позначенні певних ембріологічних структур, вони за буквального перекладу на українську мову формують неоднозначну думку про цю структуру. Наприклад: *colon dorsale* – спинна ободова кишка; *sacus entericus cranialis* – черепний кишковий мішок тощо.

У квадратних дужках виділені терміни, які є офіційними синонімами або альтернативними щодо основних термінів (*Mesoderma* [*mesoblastus*], овуляторне яйце[яйцеклітина]), або їх частин (*Arcus pharyngeus* [*branchialis*] тощо).

У цих же дужках написані альтернативні терміни завдяки наявності в їх складі дифтонгів *ae* та *oe* (*Estrus* [*oestras*] тощо) і самі дифтонги та терміни, які властиві для двосторонніх структур (*dextrum at sinistrum*).

Круглими дужками виділено скорочені назви видів і родин тварин у яких є певні ембріологічні структури (*Ru*, *bo* тощо), їх походження від окремого об'єкта (частково, переважно, повністю), числове позначення певних структур (перша глоткова дуга, *I*), частини структур (*pars pharyngea* тощо) і написані українською мовою інтернаціональні терміни (онтогенез – індивідуальний розвиток, ембріон – зародок тощо) та скорочені назви номенклатур (*N.H.N.*, *N.A.V.*, *E.V.*).

Міжнародна ветеринарна ембріологічна номенклатура вперше видається українською мовою. Її авторський склад з вдячністю сприйме всі зауваження і побажання щодо покращення її перевидання.

Скорочення

A. – *Arteria* – Артерія

Aa. – *Arteriae* – Артерії

bo – *Bos taurus* – Свійський бик

ca – Canidae – Собачі
cap – Capra hircus – Свійська коза
Car – Carnivora – М'ясоїдні
eg – Equus Cabalus – Свійський кінь
fe – Felis Catus – Свійська кішка
Lig. – Ligamentum – Зв'язка
Ligg. – Liggamenti – Зв'язки
N. A. V. – Ветеринарна анатомічна номенклатура
N. H. – Nomina Histologia – Гістологічна номенклатура
N. E. V. – Ветеринарна ембріологічна номенклатура
OV – Ovis aries – Свійська вівця
Ru – Ruminantia – Жуйні
Su – Sus scrofa domestica – Свійська свиня
Un – Ungulata – Копитні
V. – Vena – Вена
Vv. – Venae – Вени
M. – Musculus – М'яз
Mm. – Musculi – М'язи

REPRODUCTION MAMMALIUM – РЕПРОДУЦІЯ ССАВЦІВ

TERMINI GENERALES – ЗАГАЛЬНІ ТЕРМІНИ

Phylogenesis¹ – Філогенез¹ (Історичний розвиток)
Ontogenesis – Онтогенез (Індивідуальний розвиток)
Gametogenesis – Гаметогенез (Розвиток статевих клітин)
Spermatogenesis – Сперматогенез (Розвиток сперматозоїдів)
Spermium – Спермій
Ovogenesis – Овогенез (Розвиток яйцеклітин)
Ovum – Яйце
Fertilisatio – Запліднення
Zygosis – Злиття (Утворення зиготи)
Zygota [Conceptus] – Зигота [Зачаття]
Blastogenesis [Pre-embryogenesis; Prae-] – Бластогенез (Розвиток бластули) [Пре-ембріогенез, Prae-]
Morulatio – Моруляція
Morula – Морула
Blastulatio – Бластуляція
Blastocystis [Blastula] – Бластоциста [Бластула]
Gastrulatio – Гастроляція
Gastrula – Гастрола
Neurulatio – Нейруляція
Neurula – Нейрула
Embriogenesis – Ембріогенез (Розвиток зародка)
Metamerismus – Метамеризм (Сегментація)
Branchiomerismus – Бранхіомеризм (Утворення зябер)
Embryo – Ембріон (Зародок)
Organogenesis – Органогенез (Розвиток органів)
Primordium – Зачаток (Первісний)
Gemma – Брунька
Organa transitoria – Транзитні (Перехідні) органи
Organa rudimentaria – Рудиментарні (Зачаткові) органи
Variabilitas – Варіабільність (Змінність)
Fetogenesis – Розвиток плода
Fetus – Плід
Morphogenesis – Морфогенез
Cytogenesis – Цитогенез (Розвиток клітин)

Inductio – Вступ
Differentiatio – Диференціювання
Determinatio – Детермінація
Histogenesis – Гістогенез (Розвиток тканин)
Organogenesis – Органогенез (Розвиток органів)
Parturitio – Народження
Partus – Роди
Dysmorphia [Malformatio] – Дисморфія [Мальформація]
Typus dysmorphicus – Дисморфічний тип
Dysmorphogenesis – Дисморфогенез
Causae dysmorphogenesis – Причини дисморфогенезу
Cursus dysmorphogenesis – Перебіг дисморфогенезу
Genesis postnatalis – Постнатальний розвиток
Neonatus – Новонародженність
Infantia – Інфантильність (Раннє дитинство)
Puerilitas – Дитинство
Pubertas – Статеве дозрівання
Juventus – Юність
Maturitas – Зрілість
Senium – Старіння
Reproductio asexualis [agametica]¹ – Нестатевая репродукція
[безгаметна]¹
Reproductio sexualis [gametica] – Статевая репродукція [гаметна]
Viviparitas – Живонародження
Fertilitas – Плодючість
Libido sexualis – Статеве прагнення (Статевая пристрасть)
Tempus libidinis² – Тривалість (час) статевого прагнення²
Potentia coeundi – Здатність до статевих зносин (Потенція)
Potentia generandi – Потенція (здатність) до запліднення
Cycli sexuales feminini – Жіночі (Самки) сексуальні цикли
Monestrus [Monoestrus] – Монеструс [Монеструс]
Biestrus [Bi-oestrus] – Біеструс [Біеструс]
Polyestrus [Polyoestrus] – Поліеструс [Поліеструс]
Cycli genitales feminini – Жіночі (Самки) статеві цикли

- Cyclus ovaricus – Яєчниковий цикл
 Phasis ovogenetica – Овогенетична фаза
 Phasis follicularis – Фолікулярна фаза
 Phasis lutealis – Жовта фаза (Фаза жовтого тіла)
- Involutio ovarii – Інволюція яєчника
- Cyclus uterinus – Матковий цикл
 Phasis proliferationis – Проліферативна фаза
 Phasis secretionis – Секреторна фаза
 Phasis involutionis – Інволютивна фаза
- Cyclus vaginalis – Піхвовий цикл
 Phasis noncornificata – Фаза незроговілості
 Phasis cornificata – Фаза зроговілості
 Phasis desquamationis – Фаза відшарування
- Cyclus mammaricus – Цикл молочної залози
 Phasis proliferationis – Проліферативна фаза
- Lactatio – Лактація
 Phasis colostralis – Молозивна фаза
 Phasis lactiva – Молочна фаза
 Phasis involutionis – Інволюційна фаза
 Phasis inactiva – Інактивна фаза
- Gestatio – Вагітність
 Primiparitas – Першородяча
 Uniparitas – Однородяча
 Multiparitas³ – Багатородяча
 Nulliparitas – Неродяча
- Gestatio mono-embryonica [Monoparitas] – Однозародкова вагітність
 [Монопарітас]
- Gestatio biembryonica [Biparitas] – Двозародкова вагітність
 [Біпарітас]
- Gestatio polyembryonica [Polyparitas]⁴ – Багатозародкова вагітність
 [Поліпарітас]⁴
- Tempus gestationis² – Тривалість вагітності²
- Cyclus genitalis masculinus – Чоловічий (Самця) статевий цикл

Phasis testicularis – Тестикулярна (Яєчкова) фаза
Phasis fetalis – Плодова фаза
Phasis prepubertalis [prae-] – Препубертатна фаза [prae-]
Phasis pubertalis – Пубертатна фаза
Phasis matura – Зрілості фаза
Phasis senilis – Стареча фаза
Involutio testis – Інволюція яєчка

GAMETOGENESIS [PRO-ONTOGENESIS] – РОЗВИТОК СТАТЕВИХ КЛІТИН [ПРО-ОНТОГЕНЕЗ]

MATURATIO GAMETORUM – ДОЗРІВАННЯ ГАМЕТ (СТАТЕВИХ
КЛІТИН)

Cellulae germinales primordiales – Зачаткові (Первісні) статеві клітини

MITOSIS (*vide* N.H.) – Мітоз (дивись N.H.)

MEIOSIS (*vide* N.H.) – Мейоз (дивись N.H.)

Cyclus genitalis masculinus – Чоловічий (Самця) статевий цикл

Testis – Яєчко. Сім'яник

Unda spermatogenica – Сперматогенна хвиля

Segmentum germinativum – Статевий сегмент

Epithelium spermatogenicum – Сперматогенний епітелій

Cyclus spermatogenicus – Сперматогенний цикл

Cellulae spermatogenicae – Сперматогенні клітини

Spermatogenesis (*vide* N.H.) – Сперматогенез (дивись N.H.)

Spermogenesis⁵ – Сперміогенез⁵

Spermatozoön [Spermium] (*vide* N.H.) – Сперматозоїд [Спермій]
(дивись N.H.)

Cyclus sexualis femininus – Жіночий (Самки) сексуальний цикл

Cyclus estrosus [oestrosus] – Естральний цикл [естральний]

Pro-estrus [Pro-oestrus][Pre-estrus; Prae-] – Проеструс [Про-еструс]
[Пре-еструс; Prae-]

Estrus [Oestrus] – Еструс [Еструс]

Metestrus [Metoestrus] [Postestrus; -oestrus] – Метеструс [Метеструс]

[Постеструс; -еструс]
Diestrus [Dioestrus] [Interestrus; -oestrus] – Діеструс [Діеструс]
[Интереструс; -еструс]
Anestrus [Anoestrus] – Анеструс (Відсутність тічки) [Анеструс]
Cyclus genitalis femininus – Жіночий (Самки) статевий цикл
Ovarium - Яєчник
Cyclus ovogeneticus – Овогенетичний цикл
Cellulae ovogeneticae – Овогенетичні клітини
Ovogenesis (*vide* N.H.) – Овогенез (Розвиток яйцеклітин) (дивись
N.H.)

**PERIODUS PRE-EMBRYONICA [PRAE-] –
ПРЕ-ЕМБРІОНАЛЬНИЙ ПЕРІОД [PRAE-]**

Ovulatio – Овуляція

Ovulatio unifollicularis – Однофолікулярна овуляція
Ovulatio multifollicularis – Багатофолікулярна овуляція
Ovulatio spontanea – Спонтанна (Самовільна) овуляція
Ovulatio provocata – Провокативна овуляція
Ovulatio inducta – Індукована (Викликана) овуляція
Superovulatio – Суперовуляція
Ovum ovulatum – Овуляторне яйце (Яйцеклітина)
Involucra – Оболонки
Corona radiata – Променистий вінець
Zona pellucida – Прозора зона
Spatium perivitellinum – Навколожовтковий простір
Membrana vitellina – Жовткова оболонка
Ovoplasma – Овоплазма
Ovolemme [Plasmalemma] – Оволема [Плазмолема]
Cortex – Кора (Кортикальна зона)
Granula corticalia – Кортикальні гранули
Deuteroplasma [Vitellus] – Дейтероплазма [Жовток]
Idioplasma – Ідіоплазма
Corulatio – Статеві зносини (Злягання)

Coitus – Статевий акт

Coitus vaginalis (Ru) – Піхвовий статевий акт (Ru)

Coitus uterinus (su, Car, eq) – Матковий статевий акт (su, Car, eq)

Coitus cervicalis (su) – Шийковий статевий акт (su)

Ejaculatio – Сім'явиверження

Inseminatio – Обсіменіння

Fertilisatio – Запліднення

Capacitatio – Капацитація

Reactio acrosomalis – Акрсомна реакція

Motus spermii – Переміщення спермія

Via spermatica – Шлях сперміїв

Impregnatio spermii – Імпрегнація спермія

Penetratio spermii – Пенетрація спермія

Conus fertilisationis – Конус запліднення

Membrana fertilisationis – Оболонка запліднення

Membrana vitellina – Жовткова оболонка

Spatium perivitellinum – Навколожовтковий простір

Liquor perivitellinus – Навколожовткова рідина

Monospermia – Моноспермія

Dispermia – Диспермія

Polyspermia – Поліспермія

Conceptio – Зачаття

Ovum fertilisatum [Spermovium] – Запліднена яйцеклітина
[Спермовіум]

Pronucleus masculinus – Чоловічий [Самця] пронуклеус

Pronucleus femininus – Жіночий [Самки] пронуклеус

Aster spermaticu – Сперматична зірка

Conjugatio – Кон'югація

Zygosis – Злиття (Утворення зиготи)

Zygota [Conceptus] – Зигота [Зачаття]

Blastogenesis – Бластогенез [Розвиток бластули]

Differentiatio cellulae – Диференціація клітин

Cellula omnipotens – Омніпотентна клітина

Cellula pluripotens – Плюрипотентна клітина

Cellula unipotens – Уніпотентна клітина

Determinatio – Детермінація

Cellula indeterminata – Недетермінована клітина

Cellula determinata – Детермінована клітина

Morulatio - Моруляція

Fissio – Дроблення (Дробіння)

Fissio determinate – Детерміноване дроблення

Fissio indeterminata – Недетерміноване дроблення

Fissio holoblastica [Fissio totalis] – Голобластичне дроблення [Повне дроблення]

Fissio equalis – Рівномірне дроблення

Planum fissionis – Площина дроблення

Planum fissionis meridionale – Меридіональна площина дроблення

Planum fissionis equatoriale – Екваторіальна площина дроблення

Planum fissionis tangentiale – Тангенційна площина дроблення

Blastomerus – Бластомер

Macromerus – Макромер

Micromerus – Мікромер

Spheroideum [Sphaeroideum]⁶ – Сфероїдеум [Сфероїдеум]⁶

Morula – Морула

Compactio⁷ – Ущільнення⁷

Blastulatio - Бластуляція

Blastocystis [Blastula] – Бластоциста [Бластула]

Blastocystis unilaminaris – Одношарова бластоциста

Trophoblastus – Трофобласт

Cavum blastocystis – Порожнина бластоцисти

Massa cellularis interna [Embryoblastus] – Внутрішня клітинна маса [Ембріобласт]

Blastocystis bilaminaris – Двошарова бластоциста

Massa embryonica [Nodus embryonicus] – Зародкова маса [Зародковий вузол]

Epiblastus – Епібласт

Hypoblastus – Гіпобласт

Trophoblastus – Трофобласт

Hypoblastus extraembryonicus – Позаембріональний гіпобласт
Saccus vitellinus primarius – Первинний жовтковий мішок
Blastocystis trilaminaris – Тришарова бластоциста
Discus embryonicus – Зародковий диск
Ectoderma embryonicum – Зародкова ектодерма
Endoderma embryonicum – Зародкова ендодерма
Expansio nodi embryonici (Car)⁸ – Експансія зародкового вузла (Car)⁸
Embryocystis – Зародковий пухир (мішок)
Expansio embryocystis (su, Ru) – Експансія зародкового пухира
(su, Ru)
Trophoblastus – Трофобласт
Cytotrophoblastus – Цитотрофобласт
Syncytiotrophoblastus – Синцитіотрофобласт
Endoderma extraembryonicum – Позазародкова ендодерма

MORPHOGENESIS – МОРФОГЕНЕЗ

Gastrulatio – Гастрюляція

Stratificatio germinalis – Зародкове нашарування
Strata germinalia – Зародкові шари
Motus morphogenetici – Морфогенетичні переміщення
Ingressio – Інгресія (Вступ, вхід)
Immigratio – Імміграція (Вселення)
Invaginatio – Інвагінація (Впинання)
Involutio – Інволюція (Зворотній розвиток)
Eriboia – Епіболія (Обростання)
Convergentia – Конвергенція (Зближення)
Elongatio – Елонгація (Подовження)
Delaminatio – Деламінація (Розшарування)
Gastrula – Гаструла
Eriblastus – Епібласт
Ectoderma [Ectoblastus] – Ектодерма [Ектобласт]
Neuroectoderma – Нейроектодерма
Mesoderma [Mesoblastus] – Мезодерма [Мезобласт]

Mesenchyma – Мезенхіма

Mesenchyma mesodermale – Мезодермальна мезенхіма

Mesenchyma ectodermale [Mesectoderma] – Ектодермальна
мезенхіма [Мезектодерма]

Mesenchyma endodermale [Mesendoderma] – Ендодермальна
мезенхіма [Мезендодерма]

Endoderma [Endoblastus] – Ендодерма [Ендобласт]

Discus embryonicus – Зародковий диск

Ectoderma embryonicum – Зародкова ектодерма

Linea primitiva – Примітивна лінія (Первинна смужка)

Sulcus primitivus – Примітивна борозна (Первинна борозна)

Nodus primitivus – Примітивний вузол (Первинний вузол)

Fovea primitiva – Примітивна ямка (Первинна ямка)

Processus notochordalis [Processus cephalicus] – Нотохордальний
відросток [Головний відросток]

Canalis notochordalis – Нотохордальний канал

Lamina notochordalis – Нотохордальна пластинка

Mesoderma embryonicum – Зародкова мезодерма

Endoderma embryonicum – Зародкова ендодерма

Lamina prechordalis [prae-] – Прехордальна пластинка [prae-]

Ectoderma extraembryonicum – Позазародкова ектодерма

Mesoderma extraembryonicum – Позазародкова мезодерма

Endoderma extraembryonicum – Позазародкова ендодерма

Membrana oropharyngea – Ротоглоткова перетинка

Membrana cloacalis – Клоакальна перетинка

Area cardiogenica – Кардіогенне поле (ділянка)

Area opaca – Темне поле

Area pellucida – Світле поле

Sulcus limitans disci embryonici – Погранична борозна зародкового
диска

Plica limitans⁹ – Погранична складка⁹

**Periodus sulci neuralis initialis [Neurulatio] – Початковий період
нервової борозни [Нейруляція]**

Neuroectoderma – Нейроектодерма

Lamina neuralis – Нервова пластинка
Plica neuralis – Нервова складка
Sulcus neuralis – Нервова борозна
Canalis neuroentericus – Нейрокишковий канал
Junctio neuroectodermalis – Нейроектодермальне сполучення
Crista neuralis – Нервовий гребінь
**Periodus mesodermalis et mesenchymalis [Celomatio] [Coel-] –
Мезодермальний і мезенхімальний період [Целомація] [Coel-]**
Notochorda – Нотохорда
Mesoderma paraxiale – Приосьова мезодерма
Mesoderma intermedium – Проміжна мезодерма
Lamina urogenitalis – Сечостатева пластинка
Mesoderma laterale [Mesoderma laminae lateralis] – Латеральна
мезодерма [Мезодерма латеральної пластинки]
Mesoderma somaticum [Mesoderma parietale] – Соматична мезодерма
[Парієтальна мезодерма]
Mesoderma splanchnicum [Mesoderma viscerale] – Мезодерма
нутроців [Вісцеральна мезодерма]
Mesenchyma – Мезенхіма
Mesenchyma capitis [Mesoderma capitis] – Мезенхіма голови
[Мезодерма голови]
Mesenchyma mesodermale capitis – Мезодермальна мезенхіма
ГОЛОВИ
Mesenchyma ectodermale capitis – Ектодермальна мезенхіма
ГОЛОВИ
Mesoderma cardiogenicum – Кардіогенна мезодерма
Septum transversum – Поперечна перегородка
Pars somatopleuralis – Соматоплевральна частина
Pars splanchnopleuralis – Спланхноплевральна частина
Celoma [Coeloma] – Целом [Целом]
Celoma [Coel-] intraembryonicum [Endoceloma] [-coel-] –
Внутрішньоємбріональний целом [Coel-] [Ендоцелом] [-coel-]
Celoma [Coel-] extraembryonicum [Exoceloma] [-coel-] –
Позаємбріональний целом [Coel-] [Екзоцелом] [-coel-]

Mesothelium - Мезотелій
Mesenterium dorsale – Дорсальна брижа
Mesenterium ventrale – Вентральна брижа
Periodus sulci neuralis maturi et somitorum immaturorum – Період зрілої нервової борозни та незрілих сомітів
Plica neuralis – Нервова складка
Plica capitalis – Головна складка
Plica caudalis – Каудальна складка
Plica lateralis corporis – Латеральна складка тіла
Somiti – Соміти
Myoceloma [-coel-] – Міоцелом [-coel-]
Sclerotomi – Склеротомі
Dermatomyotomi – Дерматоміотомі
Dermatomi – Дерматоми
Myotomi – Міотомі
Prominentia cardiaca – Серцевий виступ
Sulcus opticus – Зорова борозна
Placoda otica – Вушна плакода

PERIODUS EMBRYONICA – ЕМБРІОНАЛЬНИЙ ПЕРІОД

Periodus tubi neuralis – Період нервової трубки
Fusio plicarum neuralium – Розчинення нервової складки
Neuroporus rostralis – Ростральний нейропор
Neuroporus caudalis – Каудальний нейропор
Tubus neuralis – Нервова трубка
Fovea optica – Зорова ямка
Fovea otica – Вушна ямка
Primordium cordis – Серцевий зачаток
Stomodeum [-daeum] [Stomatodeum; -daeum] – Ротова ямка [-daeum]
[Стоматодеум; -daeum]
Membrana oropharyngea – Ротоглоткова перетинка
Arcus pharyngeus [branchialis] primus (I) – Перша (1) глоткова (зяброва) дуга

Prominentia maxillaris – Верхньощелепний виступ
Prominentia mandibularis – Нижньощелепний виступ
Sulcus pharyngeus [branchialis] primus (I) – Перша (1) глоткова
(зяброва) борозна
Arcus pharyngeus [branchialis] secundus (II) – Друга (2) глоткова
(зяброва) дуга

Periodus pharyngealis initialis – Початковий глотковий період

Prominentia frontonasalis – Лобноносовий виступ
Prominentia prosencephalica – Прозенцефальний виступ
Vesicula optica – Зоровий пухирець
Prominentia mesencephalica – Мезенцефальний виступ
Flexura mesencephalica – Мезенцефальний згин
Prominentia rhombencephalica – Ромбенцефальний виступ
Vesicula otica [Otocystis] – Вушний пухирець [Отоциста]
Flexura cervicalis – Шийний згин
Arcus pharyngei [branchiales] (I-VI) – Перша-шоста глоткові (зяброві)
дуги
Sulci pharyngei [branchiales] (I-IV) – Перша-четверта глоткові (зяброві)
борозни

Sacci pharyngei (I-V) – Перший-п'ятий глоткові мішки
Prominentia cardiaca – Серцевий виступ
Gemma caudalis – Хвостова брунька

Periodus pharyngealis ultima – Останній глотковий період

Pharynx primitivus – Примітивна глотка
Placoda nasalis – Носова плакода
Placoda lentis – Плакода кришталика
Prominentia hepatis – Печінковий виступ
Prominentia mesonephrica – Мезонефральний виступ
Anulus umbilicalis – Пупкове кільце
Cauda - Хвіст

**Mesoderma per periodum branchiogenesis – Мезодерма періоду
бранхіогенезу**

Mesoderma paraxiale – Приосьова мезодерма
Somiti – Соміти

Sclerotomi – Склеротомі
Pars cranialis (*vide* Skeleton axiale, N.E.V.) – Краніальна частина
(дивись осьовий скелет, N.E.V. с. 30)
Pars caudalis (*vide* Skeleton axiale, N.E.V.) – Каудальна частина
(дивись осьовий скелет, N.E.V. с. 30)
Myoceloma [-coel-] – Міоцелом [-coel-]
Dermatomyotomi – Дерматоміотомі
Dermatomi – Дерматоми
Myotomi – Міотомі
Myotomi prechordales [prae-] [preotici;-prae-] – Прехордальні
міотомі [prae-] [передвушні; -prae-]
Myotomi parachordales [occipitales] – Парахордальні міотомі
[потиличні]
Myotomi spinales – Хребетні міотомі (остисті)
Mesoderma intermedium – Проміжна мезодерма
Lamina urogenitalis – Сечостатева пластинка
Mesoderma laterale [Mesoderma laminae lateralis] – Латеральна
мезодерма [Мезодерма латеральної пластинки]
Mesoderma somaticum [parietale] – Соматична мезодерма
[парістальна]
Somatopleura - Соматоплевра
Mesoderma splanchnicum [viscerale] – Мезодерма нутрощів
[вісцеральна]
Splanchnopleura – Спланхноплевра
Mesoderma pharyngeum [branchiale] – Глоткова мезодерма [зяброва]
Mesoderma gemmarum membrorum – Мезодерма бруньок кінцівок
Massa dorsalis – Дорсальна маса
Massa ventralis – Вентральна маса
Mesenchyma – Мезенхіма
**Periodus gemmarum membrorum initialis – Початковий період
бруньок кінцівок**
Calix opticus – Зоровий келих
Fovea lentis – Ямка кришталика
Prominentia frontonasalis – Лобноносовий виступ

Prominentia nasalis medialis – Медіальний носовий виступ
Fovea nasalis – Носова ямка
Prominentia nasalis lateralis – Латеральний носовий виступ
Processus nasalis medianus – Серединний носовий виступ
Gemma membri thoracici et pelvini – Брунька грудної та тазової кінцівок

Tuber membri – Горб кінцівки
Processus membri – Відросток кінцівки
Margo preaxialis [prae-] – Передосьовий край [prae-]
Margo postaxialis – Післяосьовий край
Facies dorsalis – Дорсальна поверхня
Facies ventralis – Вентральна поверхня
Axis proximodistalis – Проксимодистальна вісь
Arteria axialis – Осьова артерія
Crista ectodermalis apicalis – Верхівковий ектодермальний гребінь

Periodus gemmarum membrorum sera – Пізній період бруньок кінцівок

Prominentia telencephalica – Теленцефальний виступ
Flexura cephalica – Мозковий згин
Prominentia mesencephalica - Мезенцефальний виступ
Flexura pontina – Мостовий згин
Prominentia rhombencephalica – Ромбенцефальний виступ
Prominentia metencephalica – Метенцефальне підвищення
Prominentia myelencephalica – Міеленцефальне підвищення
Flexura cervicalis – Шийний згин
Vesicula lentis – Пухирець кришталика
Tubercula auricularia – Вушний горбок
Plica opercularis [Operculum hyoideum] – Оперкулярна складка [Під'язикова покришка]
Sinus cervicalis – Шийна пазуха
Tuberculum genitale – Статевий горбок
Membrum thoracicum – Грудна кінцівка
Columna membri – Стовп кінцівки
Lamina primitiva manus – Примітивна пластинка кисті

Primordia digitorum manus – Зачаткові пальці кисті
Membrum pelvinum – Тазова кінцівка
Columna membri – Стовп кінцівки
Lamina primitiva pedis – Примітивна пластинка ноги
Primordia digitorum pedis – Зачаткові пальці ноги
Fovea externa cloacalis – Зовнішня клоакальна ямка
Crista mammaria – Молочний гребінь
Periodus labii fissi – Період розщепленої губи
Frons – Лоб
Nasus – Ніс
Naris – Ніздря
Sulcus nasomaxillaris – Носоверхньощелепна борозна
Incisivum – Різцевий
Maxilla – Верхня щелепа
Mandibula – Нижня щелепа
Orificium oris – Ротовий отвір
Membrum tripartitum – Трьохчастинна кінцівка
Skeleton blastemale (*vide* Skeleton appendiculare, N.E.V.) –
Бластемальний скелет (дивись додатковий скелет, N.E.V. с.34)
Skeleton cartilagineum (*vide* Skeleton appendiculare, N.E.V.) –
Хрящовий скелет (дивись додатковий скелет, N.E.V. с.34)
Skeleton osseum (*vide* Skeleton appendiculare, N.E.V.) – Кістковий
скелет (дивись додатковий скелет, N.E.V. с.34)
Brachium – Плече
Antebrachium – Передпліччя
Manus primitiva – Примітивна кисть
Femur – Стегно
Crus primitivum – Примітивна гомілка
Pes primitivus – Примітивна стопа
Primordia digitorum – Зачатки пальців
Membrana interdigitalis – Міжпальцева перетинка
Flexurae membrorum – Перетинковий згин
Tuberculum genitale – Статевий горбок
Plica urogenitalis – Сечостатева складка

Sulcus urogenitalis – Сечостатева борозна

Proctodeum [-daeum] [Fovea analis] – Проктодеум [Анальна ямка]

PERIODUS FETALIS – ПЛОДОВИЙ ПЕРІОД

Periodus fetalis initialis – Початковий плодовий період

Plicae palpebrales – Повікові складки

Auricula – Вушна мушля (раковина)

Digiti – Пальці

Digiti primordiales [nonseparati] – Зачаткові (Початкові) пальці
[нерозділені]

Digiti definitivi [separati] – Дефінітивні (Остаточні) пальці [розділені]

Plexus venosus cranialis – Краніальне венозне сплетення

Phallus – Прутень (Статевий член)

Sulcus urogenitalis – Сечостатева борозна

Labium pudendi [vulvae] – Статеві губи [вувльва]

Tuber scrotale – Горб калитки

Raphe anogenitalis – Аногенітальний шов

Corpus perineale – Промежинне тіло

Anus – Відхідник

Periodus fetalis definitiva – Кінцевий плодовий період

HISTOGENESIS – ГІСТОГЕНЕЗ

Ectoderma – Ектодерма

Epidermis – Епідерміс

Epithelium simplex cuboidale – Простий кубічний епітелій

Epithelium stratificatum cuboidale – Багатошаровий кубічний епітелій

Periderma – Перидерма

Epidermis propria – Власне епідерміс

Epithelium stratificatum squamosum – Багатошаровий плоский епітелій

Cornificatio – Зроговіння

Derivatio – Дери́вація (Утворення похідних)

**Epithelium tubi neuralis [Neurectoderma] – Епітелій нервової трубки
[Нейроектодерма]**

Ependymoblasti – Епендимобласти

Spongioblasti – Спонгіобласти

Glioblasti – Гліобласти

Myelinisatio – Мієлінізація

Neuroblasti – Нейробласти

Neuroblasti apolares – Аполярні нейробласти

Neuroblasti unipolares – Уніполярні нейробласти

Neuroblasti bipolares – Біполярні нейробласти

Neuroblasti multipolares – Мультиполярні нейробласти

Processificatio – Утворення відростків

Dendrificatio – Галуження

Coni augmentales – Ростові конуси

**Textus cristae neuralis [Mesectoderma] – Тканина нервового гребеня
[Мезектодерма]**

Segmenta cristae neuralis – Сегменти нервового гребеня

Ganglia craniospinalia – Черепноспинномозкові вузли

Ganglia autonómica – Автономні вузли

Neuroblasti – Нейробласти

Chromaffinoblasti – Хромафінобласти

Corpora para-aortica – Навколоаортальне тільце

Neurolemmoblasti – Нейролемобласти

Myelinisatio – Мієлінізація

Glioblasti ganglionici – Вузлові гліобласти

Melanoblasti – Меланобласти

Mesenchyma capitis – Мезенхіма голови

Chondroblasti – Хондробласти

Odontoblasti¹⁰ – Одонтобласти¹⁰

Epithelium sensorium – Чутливий епітелій

Placodae neurales – Нейральні плакоди

Epithelium contractile – Скоротливий епітелій

Myoepithelium – Міоепітелій

M. sphincter pupillae – М'яз-звужувач зіниці

M. dilator pupillae – М'яз-розширювач зіниці
Epithelium glandulare – Залозистий епітелій
Epithelium stomodeale [-daeale] – Епітелій ротової ямки [-daeale]
Ameloblasti – Амелобласти
Glandulae salivariae – Слинні залози
Epithelium proctodeale [-daeale] – Епітелій анальної ямки [-daeale]
Gemma sinus paranasalis (Car) – Брунька привідхідникового синуса
(Car)

Mesoderma – Мезодерма

Endothelium – Ендотелій
Mesothelium – Мезотелій
Epithelium mesodermale – Мезодермальний епітелій
Epithelium glandulare – Залозистий епітелій
Textus epithelioideus¹¹ – Епітеліодна (Епітеліоподібна) тканина¹¹
Mesenchyma – Мезенхіма
Angioblasti – Ангіобласти
Textus hemopoeticus [haemopoeticus] – Гемопоетична тканина
[гемопоетична]
Insulae sanguineae – Кров'яний острівець
Textus myeloideus – Мієлоїдна тканина
Hemocytoblasti [Haemocytoblasti] – Гемоцитобласти
[Гемоцитобласти]
Textus Lymphoideus – Лімфоїдна тканина
Lymphoblasti – Лімфобласти
Fibroblasti – Фібробласти
Fibrillogenesis – Утворення волокон
Lipoblasti – Ліпобласти
Chondroblasti – Хондробласти
Osteoblasti – Остеобласти
Substantia osteoidea – Остеоїдна речовина
Osteoclasti – Остеокласти
Cementoblasti – Цементобласти
Myoblasti – Міобласти
Myofibrillogenesis – Утворення м'язових волокон

- Status mononuclearis – Одноядерний стан
- Musculus nonstriatus – Непосмугований м'яз
- Musculus cardiacus – Серцевий м'яз
- Musculus skeletalis – Скелетний м'яз
- Status multinuclearis – Багатоядерний стан
- Musculus skeletalis – Скелетний м'яз
- Myotubuli – М'язові трубки
- Textus conducens cardiacus – Серцева провідна тканина
- Myofibra conducens – Провідне м'язове волокно
- Nodus cardiacus – Серцевий вузол
- Chorda nephrogenica – Нефрогенний тяж
- Tubuli renales – Ниркові трубочки
- Epithelium transitionale – Перехідний епітелій
- Endoderma – Ендодерма**
- Epithelium ciliatum – Війчастий епітелій
- Epithelium glandulare – Залозистий епітелій
- Epithelium simplex – Простий епітелій
- Epithelium squamosum – Плоский епітелій
- Epithelium cuboidale – Кубічний епітелій
- Epithelium columnare – Стовпчастий епітелій
- Epithelium pseudostratificatum – Псевдобагатошаровий епітелій
- Epithelium stratificatum – Багатошаровий епітелій
- Epithelium squamosum – Плоский епітелій
- Epithelium cornificatum – Зроговілий епітелій
- Epithelium noncornificatum – Незроговілий епітелій
- Epithelium transitionale – Перехідний епітелій
- Epitheliocytus neurosensorius – Нейросенсорний епітеліоцит
- Cellulae germinales primordiales – Первісні (Зачаткові) статеві клітини

ORGANOGENESIS – ОРГАНОГЕНЕЗ

SYSTEMA SKELETALE – СКЕЛЕТНА СИСТЕМА

SKELETOGENESIS PRIMARIA – ПЕРВИННИЙ СКЕЛЕТОГЕНЕЗ

Chordagenesis – Розвиток хорди

Chorda mesodermalis – Мезодермальна хорда

Chondrogenesis – Розвиток хрящів

Mesoderma blastemale – Бластемна мезодерма

Centrum chondrificationis – Центр хрящоутворення

Precartilago [Prae-] – Передхрящ [Prae-]

Perichondrium – Охрястя

Stratum chondrogenicum – Хондрогенний шар

Cartilago embryonica – Ембріональний хрящ

Status proliferans – Стан проліферації

Incrementum appositionale – Апозиційний ріст

Incrementum interstitiale – Інтерстиційний ріст

Typus hypertrophicus – Гіпертрофічний тип

Subtypi differentes – Диференційовані підтипи

Osteogenesis - Остеогенез

**Osteogenesis membranacea [desmalis]¹² – Перетинчастий остеогенез
[десмальний]¹²**

Membrana cellularis – Клітинна перетинка

Os spongiosum [Os trabeculare] – Губчаста кістка [Трабекулярна кістка]

Periosteum – Окістя

Stratum osteogenicum – Остеогенний шар

Os compactum – Компактна кістка

Osteogenesis cartilaginea – Хрящовий остеогенез

Ossificatio perichondrialis – Перихондральне окостеніння

Perichondrium – Охрястя

Stratum osteogenicum – Остеогенний шар

Os perichondriale – Перихондральна кістка

Anulus osseus – Кісткове кільце

Ossificatio endochondralis – Ендохондральне окостеніння

Cartilago calcificata – Звапнований хрящ

Gemma osteogenica primaria – Первинна остеогенна брунька

Centrum ossificationis primarium [Centrum diaphysiale] – Первинний
центр окостеніння [Діафізарний центр]

Zonae differentiationis – Зони диференціювання
 Gemma osteogenica secundaria – Вторинна остеогенна брунька
 Centrum ossificationis secundarium [Centrum epiphysiale] – Вторинний
 центр окостеніння [Епіфізарний центр]
 Centrum ossificationis tertium [Centrum arophysiale] – Третинний
 центр окостеніння [Апофізарний центр]
 Os primarium – Первинна кістка
 Os intertextum [Os prenatale] [prae-] – Міжтканинна кістка
 [Пренатальна кістка] [prae-]
 Os spongiosum [Os trabeculare] – Губчаста кістка [Трабекулярна
 кістка]
 Os compactum immaturum – Незріла компактна кістка
 Osteon primarium – Первинний остеон
 Os secundarium – Вторинна кістка
 Os compactum definitivum [Os postnatale] – Дефінітивна (Остаточна)
 компактна кістка [Постнатальна кістка]
 Lamellae osseae – Кісткова пластинка
 Osteon secundarium – Вторинний остеон
 Medulla ossis – Кістковий мозок

SKELETON AXIALE – ОСЬОВИЙ СКЕЛЕТ

Columna vertebralis – Хребетний стовп

Notochorda – Нотохорда (Спинна струна)
 Epithelium notochordale – Нотохордальний епітелій
 Vagina notochordalis – Нотохордальна піхва
 Nucleus pulposus – Драглисте ядро
 Mesoderma paraxiale – Приосьова мезодерма
 Columna membranacea – Перетинчастий стовп
 Sclerotomus – Склеротом
 Fissura intersegmentalis – Міжсегментна вирізка
 Fissura intrasegmentalis – Внутрішньосегментна вирізка
 Fissura intervertebralis – Міжхребцева вирізка
 Pars cranialis – Краніальна частина
 Epiphysis cranialis – Краніальний епіфіз

Pars caudalis – Каудальна частина
 Epiaphysis caudalis – Каудальний епіфіз
 Vertebra – Хребець
 Vertebra precartilaginea [prae-] – Передхрящовий хребець [prae-]
 Vertebra cartilaginea – Хрящовий хребець
 Vertebra ossea – Кістковий хребець
 Centrum – Центр
 Processus hemalis [haemalis] – Гемальний відросток [гемальний]
 Arcus hemalis [haemalis] – Гемальна дуга [гемальна]
 Processus neuralis¹³ – Нервовий відросток¹³
 Arcus vertebrae – Дуга хребця
 Processus spinosus – Остистий відросток
 Processus transversus – Поперечний відросток
 Processus articulares – Суглобові відростки
 Costa – Ребро
 Costa precartilaginea [prae-] – Передхрящове ребро [prae-]
 Costa cartilaginea – Хрящове ребро
 Costa ossea – Кісткове ребро
 Discus intervertebralis – Міжхребцевий диск
 Anulus fibrosus – Волокнисте кільце
 Nucleus pulposus – Драглисте ядро
 Mesoderma sternale – Груднинна мезодерма
 Cartilago sternalis – Груднинний хрящ
 Sternebrae – Стернебри
 Processus xiphoideus – Мечеподібний відросток
Cranium – Череп
 Desmocranium – Сполучнотканинний череп
 Chondrocranium – Хрящовий череп
 Osteocranium¹⁴ – Кістковий череп¹⁴
Chondrocranium – Хрящовий череп
 Capsula nasalis – Носова капсула (сумка)
 Cartilago ethmoidalis – Решітчастий хрящ
 Capsula otica – Вушна капсула (сумка)
 Cartilago petrosa temporalis – Висковий кам'янистий хрящ

Sclerotomi occipitales – Потиличні склеротоми
Cartilago parachordalis – Прихордальний хрящ
Cartilago occipitalis – Потиличний хрящ
Cartilago sphenoidalis – Клиноподібний хрящ
Pars basisphenoidalis – Основноклиноподібна частина
Pars hypophysialis – Гіпофізарна частина
Pars alisphenoidalis – Крилоклиноподібна частина
Os pterygoideum – Крилоподібна кістка
Cartilago trabecularis – Трабекулярний хрящ

Neurocranium – Мозковий череп

Meninx primitiva – Примітивна мозкова оболонка
Meninges – Мозкові оболонки
Capsula precranialis [prae-] – Передчерепна капсула (сумка)
Centra ossificationis – Центри окостеніння
Calvaria – Склепіння
Os parietale – Тім'яна кістка
Os interparietale – Міжтім'яна кістка
Fonticuli – Тім'ячка

Viscerocranium – Лицевий череп

Arcus pharyngei [branchiales] – Глоткові дуги [зяброві]
Arcus pharyngeus [branchialis] primus (I) – Перша(1) глоткова
[зяброва] дуга
Pars dorsalis [Processus maxillaris] – Дорсальна частина
[Верхньощелепний відросток]
Cartilago quadrata – Квадратний хрящ
Incus (pleraque) – Коваделко (переважно)
Maxilla – Верхня щелепа
Os lacrimale – Слізна кістка
Os nasale – Носова кістка
Os palatinum – Піднебінна кістка
Os zygomaticum – Вилична кістка
Processus pterygoideus – Крилоподібний відросток
Ala ossis presphenoidalis [prae-]¹⁵ – Крило передкрилоподібної
кістки [prae-]¹⁵

- Pars ventralis – Вентральна частина
- Cartilago mandibularis – Нижньощелепний хрящ
 - Malleus (plerusque) – Молоточок (переважно)
 - Mandibula (Ossificatio membra nasea partim; Ossificatio cartilaginea secundaria, partim) – Нижня щелепа (Часткове перетинчасте окостеніння; Часткове вторинне хрящове окостеніння)
- Arcus pharyngeus [branchialis] secundus (II) – Друга (II) глоткова [з'яброва] дуга
- Pars dorsalis – Дорсальна частина
- Stapes – Стремінце
 - Cartilago tympanohyoidea – Тимпаногіодний хрящ
 - Cartilago stylohyoidea – Стилогіодний хрящ
 - Processus styloideus ossis temporalis – Шилоподібний відросток вискової кістки
 - Cartilago epihyoidea – Епігіодний хрящ
- Pars ventralis – Вентральна частина
- Cartilago ceratohyoidea – Кератогіодний хрящ
 - Cartilago basihyoidea (partim) – Базігіодний хрящ (частково)
 - Processus lingualis (partim) (bo, eq) – Язиковий відросток (частково)
- Arcus pharyngeus [branchialis] tertius (III) – Третя (III) глоткова [з'яброва] дуга
- Pars ventralis – Вентральна частина
- Cartilago basihyoidea (partim) – Базігіодний хрящ (частково)
 - Processus lingualis (partim) (bo, eq) – Язиковий відросток (частково) (bo, eq)
 - Cartilago thyrohyoidea [thyreo-] – Щитоподібний хрящ [thyreo-]
- Arcus pharyngeus [branchialis] quartus, quintus, et sextus (IV, V, VI) – Четверта, п'ята і шоста (IV, V, VI) глоткова [з'яброва] дуга
- Pars ventrales – Вентральна частина
- Cartilago epiglottica – Надгортанний хрящ
 - Cartilago thyroidea [thyreoidea] – Щитоподібний хрящ [щитоподібний]
 - Cartilago arytenoidea [-taenoidea] – Черпакуватий хрящ [-taenoidea]

Cartilago cricoidea – Перснєподібний хрящ

SKELETON APPENDICULARE – ДОДАТКОВИЙ СКЕЛЕТ (СКЕЛЕТ КІНЦІВОК)

Skeleton blastemale – Бластемний скелет

Skeleton cartilagineum – Хрящовий скелет

Crista membri – Гребінь кінцівки

Gemma membri thoracici – Брунька грудної кінцівки

Columna membri thoracici – Стовп грудної кінцівки

Lamina primitiva membri thoracici – Примітивна пластинка грудної кінцівки

Manus primitiva – Примітивна кисть

Primordia digitorum manus – Зачаткові пальці кисті

Gemma membri pelvini – Брунька тазової кінцівки

Columna membri pelvini – Стовп тазової кінцівки

Lamina primitiva membri pelvini – Примітивна пластинка тазової кінцівки

Pes primitivus – Примітивна стопа

Primordia digitorum pedis – Зачаткові пальці стопи

Skeleton osseum – Кістковий скелет

Diaphysis – Діафіз

Metaphysis – Метафіз

*Cartilago physialis*¹⁶ – Фізальний хрящ¹⁶

Eriphysis proximalis – Проксимальний епіфіз

Eriphysis distalis – Дистальний епіфіз

Lamina apophysialis – Апофізальна пластинка

Apophysis – Апофіз

Articulationes – Суглоби

Zona chondrogenica – Хондрогенна зона

Eriphysis cartilaginea – Хрящовий епіфіз

Cartilago articularis – Суглобовий хрящ

Interzona avascularis – Безсудинна проміжна зона

Cavum articulare – Суглобова порожнина

Zona peripherica – Периферійна зона

Structurae endarticulares – Внутрішньосуглобові структури

Stratum synoviale primordiale – Зачатковий синовіальний шар

Capsula articularis – Суглобова капсула (сумка)

Ligg. primordialia accessoria – Зачаткові додаткові зв'язки

SYSTEMA MUSCULARE – М'ЯЗОВА СИСТЕМА

Myogenesis – Міогенез

Mesoderma paraxiale – Приосьова мезодерма

Myotomi – Міотомі

Myotomi prechordales [prae-] [pre-otici; prae-] – Прехордальні міотомі
[prae-] [передвушні; prae-]

Primordium musculorum oculi – Зачаток м'язів ока

Myotomi parachordales [occipitales] – Прихордальні міотомі [потиличні]

Primordium musculorum linguae – Зачаток м'язів язика

Myotomi spinales – Хребетні міотомі

Pars epaxialis – Надосьова частина

Primordia musculorum epaxialium – Зачаток надосьових м'язів

Pars hypaxialis – Підосьова частина

Musculi unisegmentales – Односегментарні м'язи

Musculi multisegmentales – Багатосегментарні м'язи

Regio cervicalis – Шийна ділянка

Primordia musculorum – М'язові зачатки

M. sterno(brachio-) cephalicus (partim) – Груднинно (плечо-)
головний м'яз (частково)

M. trapezius (partim) – Трапецієподібний м'яз (частково)

M. geniohyoideus – Підборіднопід'язиковий м'яз

Mm. infrahyoidei – Підпід'язикові м'язи

Mm. prevertebrales – Передхребцеві м'язи

Mm. Scalenii – Драбинчасті м'язи

Mm. pectorales – Грудні м'язи

Diaphragma thoracicum – Грудна діафрагма

Primordium gemmae membri thoracici – Зачаток бруньки грудної кінцівки

Primordium musculorum dorsalium – Зачаток спинних м'язів

Primordium musculorum ventralium – Зачаток черевних м'язів

Regio thoracolumbalis – Грудо-поперекова ділянка

Primordium musculorum – Зачаток м'язів

Mm. intervertebrales – Міжхребцеві м'язи

Mm. flexores spinae – М'язи згиначі хребта

Mm. parietis abdominis – М'язи стінки черева

Primordium gemmae membri pelvini – Зачаток бруньки тазової кінцівки

Primordium musculorum dorsalium – Зачаток спинних м'язів

Primordium musculorum ventralium – Зачаток черевних м'язів

Regio sacrocaudalis – Крижово-хвостова ділянка

Primordium diaphragmatis pelvis (partim) – Зачаток тазової діафрагми (чатково)

Mesoderma intermedium – Проміжна мезодерми

Mm. nonstriati ductuum urogenitalium – Непосмуговані м'язи сечостатевих проток

Mesoderma laminae lateralis – Мезодерма латеральної пластинки

Mesoderma somaticum – Соматична мезодерма

Sphincter cloacalis (plerusque) – Клоакальний стискач (переважно)

Primordium sphincteris ani externi – Зачаток зовнішнього стискача ануса

Primordium sphincteris urogenitalis – Зачаток сечостатевого стискача

Mesoderma splanchnicum – Мезодерма нутроців

Musculatura canalis alimentarii – Мускулатура травного каналу

Musculatura arboris tracheobronchalis – Мускулатура трахеобронхіального дерева

Musculi apparatus urogenitalis – М'язи сечостатевого апарату

Mesoderma cardiovasculare – Серцево-судинна мезодерма

Musculi cardiaci – Серцеві м'язи

Musculatura vasorum¹⁷ – Мускулатура судин¹⁷

Mesoderma branchiomicum – Бранхіомерна мезодерма

Primordia musculorum arcuum pharyngeorum [branchialium] – Зачаток
м'язів глоткових дуг [зябрових]

Arcus pharyngeus [branchialis] primus (I) – Перша (I) глоткова
[зяброва] дуга

Mm. masticatorii – Жувальні м'язи

M. tensor tympani – М'яз-напружувач барабанної перетинки

M. tensor veli palatini – М'яз-напружувач піднебінної завіски

Venter rostralis musculi digastrici – Ростральне черевце

двочеревцевого м'яза

Arcus pharyngeus [branchialis] secundus (II) – Друга (II) глоткова
[зяброва] дуга

Mm. faciei – Лицеві м'язи

M. stapedius – Стремінцевий м'яз

Venter caudalis musculi digastrici – Каудальне черевце двочеревцевого
м'яза

M. stylohyoideus – Шилопід'язиковий м'яз

Mm. Auriculares – Вушні м'язи

Arcus pharyngeus [branchialis] tertius (III) – Третя (III) глоткова
[зяброва] дуга

M. stylopharyngeus – Шилоглотковий м'яз

Arcus pharyngeus [branchialis] quartus (IV) – Четверта (IV) глоткова
[зяброва] дуга

M. cricothyroideus – Перснешитоподібний м'яз

Arcus pharyngeus [branchialis] sextus (VI) – Шоста (VI) глоткова
[зяброва] дуга

Mm. laryngis – Гортанні м'язи

Mm. nervi accessorii [XI] – М'язи додаткового нерва [XI]

Mm. pharyngis (Radices craniales) – Глоткові м'язи (Черепні корені)

Mm. palati (Radices craniales) – Піднебінні м'язи (Черепні корені)

M. sterno(brachio-)cephalicus (partim) (Radices spinales) – Груднинно
(плечо-)головний м'яз (частково) (Хребетні корені)

M. trapezius (Radices spinales) – Трапецієподібний м'яз (Хребетні
корені)

APPARATUS DIGESTORIUS – АПАРАТ ТРАВЛЕННЯ

Primordia - Зачатки

Saccus vitellinus primitivus – Примітивний жовтковий мішок

Pars vitellina proximalis – Проксимальна жовткова частина

Pars vitellina distalis – Дистальна жовткова частина

Lamina prechordalis [prae-] – Прехордальна пластинка [prae-]

Enteron primitivum – Примітивний кишечник

Stomodeum [-daeum] [Stomatodeum; -daeum] – Ротова ямка [Ротова ямка; -daeum]

Pre-enteron [prae-] – Передня кишка [prae-]

Mesenteron – Середня кишка

Metenteron – Задня кишка

Proctodeum [-daeum] – Анальна ямка [-daeum]

CAVUM ORIS – ПОРОЖНИНА РОТА

Stomodeum [-daeum] [Stomatodeum; -daeum] – Ротова ямка [-daeum]
[Ротова ямка; -daeum]

Prominentia frontonasalis – Лобноносовий виступ

Prominentia maxillaris – Верхньощелепний виступ

Prominentia mandibularis – Нижньощелепний виступ

Membrana oropharyngea – Ротоглоткова перетинка

Saccus entericus cranialis – Краніальний кишковий мішок

Primordia palati et vestibuli – Зачатки піднебіння та присінка

Processus palatinus medianus – Серединний піднебінний відросток

Palatum primitivum – Примітивне піднебіння

Foramen incisivum – Різцевий отвір

Processus palatini laterales – Латеральні піднебінні відростки

Palatum proprium – Власне піднебіння

Lamina labioringivalis – Губноясенна пластинка

Sulcus labioringivalis – Губноясенна борозна

Lamina buccoringivalis – Щічноясенна пластинка

Sulcus buccogingivalis – Щічноясенна борозна

Gemma glandulae parotidaeae – Брунька привушної слинної залози

Vestibulum oris – Присінок рота

Labia oris – Губи рота

Bucca – Щока

Gingiva – Ясна

Lingua – Язик

Primordia lingualia – Зачатки язика

Tuberculum linguale laterale [distale] – Латеральний язиковий горбок
[дистальний]

Tuberculum linguale medium – Серединний язиковий горбок

Sulcus terminalis – Кінцева борозна

Tuberculum linguale proximale [Carpula] – Проксимальний язиковий
горбок [Вузечка]

Gemmae gustatoriae – Смакові бруньки

Papillae gustatoriae – Смакові сосочки

Papillae mechanicae – Механічні сосочки

Sulcus linguogingivalis – Язиковоясенна борозна

Gemma glandulae mandibularis – Брунька нижньощелепної слинної
залози

Gemmae glandularum sublingualium – Бруньки під'язикових
слинних залоз

Gemma glandulae zygomaticae (Car) – Брунька привушної слинної
залози (Car)

Dens – Зуб

Lamina dentalis – Зубна пластинка

Gemma dentis – Брунька зуба

Organum enameleum – Емалевий орган

Status gemmalis – Стадія бруньки

Status carpalis – Стадія ковпачка

Status campanalis – Стадія дзвона

Epithelium enameleum externum – Зовнішній емалевий епітелій

Reticulum enameleum – Емалева сіточка

Epithelium enameleum internum – Внутрішній емалевий епітелій

Ameloblastus – Амелобласт
Prisma enameleum – Емалева призма
Lamina basalis enamelea – Емалева базальна пластинка
Vagina radialis epithelialis – Епітеліальна коренева піхва
Diaphragma vaginae radialis – Діафрагма кореневої піхви
Porus vaginae radialis – Отвір кореневої піхви

Cuticula dentalis – Зубна кутикула

Papilla dentis – Сосочок зуба

Pulpa dentis – Пульпа зуба

Odontoblastus – Одонтобласт

Pre-dentinum [Prae-] – Предентин [Prae-]

Dentinum – Дентин

Sacculus dentalis – Зубний мішечок

Lamina cementoblastica – Цементобластична пластинка

Cementum – Цемент

Lamina periodontoblastica – Періодонтобластична пластинка

Periodontium – Періодонт

Lamina osteoblastica – Остеобластична пластинка

Alveolus dentalis – Зубна альвеола

Canalis eruptivus – Канал проростання

Dens deciduus – Молочний зуб

Dens permanens – Постійний зуб

PRE-ENTERON [PRAE-ENTERON] – ПЕРЕДНЯ КИШКА [ПЕРЕДНЯ
КИШКА]

Pharynx primitivus – Примітивна глотка

Arcus pharyngei [branchiales] – Глоткові дуги [зяброві]

Sacci pharyngei – Глоткові кишені

Saccus pharyngeus primus (I) – Перша (I) глоткова кишеня

Recessus tubotympanicus (vide Auris media, N.E.V.) –

Трубнобарабанний закуток (дивись середнє вухо N.E.V. с. 74)

Saccus pharyngeus secundus (II) – Друга (II) глоткова кишеня

Fossa tonsillaris – Мигдаликова ямка

Saccus pharyngeus tertius (III) – Третя (III) глоткова кишеня

Pars dorsalis – Дорсальна частина

Gemma parathyroidea [-thyreoidea] externa – Зовнішня
прищитоподібна [-щитоподібна] брунька

Pars ventralis – Вентральна частина

Gemma thymica major – Більша тимусна брунька

Saccus pharyngeus quartus (IV) – Четверта (IV) глоткова кишеня

Pars dorsalis – Дорсальна частина

Gemma parathyroidea [-thyreoidea] interna – Внутрішня
прищитоподібна [-щитоподібна] брунька

Pars ventralis – Вентральна частина

Gemma thymica minor – Менша тимусна брунька

Saccus pharyngeus quintus (V) – П'ята (V) глоткова кишеня

Corpus ultimobranchiale – Ультимобронхіальне тіло

**Diverticulum thyroideum [thyreoideum] – Щитоподібний дивертикул
[щитоподібний]**

Foramen caecum [caecum] – Сліпий отвір [сліпий]

Ductus thyroglossus [thyreo-]¹⁸ – Щитозязикова протока [thyreo-]¹⁸

Glandula thyroidea [thyreoidea] – Щитоподібна залоза [щитоподібна]

Esophagus [Oeso-] primitivus – Примітивний стравохід [Oeso-]

Ventriculus primitivus [Gaster primitiva] – Примітивний шлунок
[Примітивний шлунок]

Duodenum primitivum – Примітивна дванадцятипала кишка

Diverticulum hepaticum – Печінковий дивертикул

Ductus hepatopancreaticus – Печінковопідшлункова протока

Ductus choledochus – Загальна жовчна протока

Pars cystica – Міхурова частина

Ductus cysticus – Міхурова протока

Vesica fellea – Жовчний міхур

Pars hepatica – Печінкова частина

Antrum hepaticum – Печінкова печера

Ductus hepatici – Протока печінки

Laminae hepaticae¹⁴ – Печінкові пластинки¹⁴

Gemma pancreatica ventralis – Вентральна панкреатична брунька

Ductus pancreaticus ventralis – Вентральна панкреатична протока

Pancreas ventrale – Вентральна підшлункова залоза

Processus uncinatus (Ru) – Гачкуватий відросток (Ru)

Systema ductale primitivum – Примітивна протокова система

Acini pancreatici – Панкреатичні ацинуси

Insulae pancreaticae²⁰ – Панкреатичні острівці²⁰

Gemma pancreatica dorsalis – Дорсальна панкреатична брунька

Pancreas dorsale – Дорсальна підшлункова залоза

Ductus pancreaticus dorsalis – Дорсальна панкреатична протока

Systema ductale primitivum – Примітивна протокова система

Acini pancreatici – Панкреатичні ацинуси

Insulae pancreaticae²⁰ – Панкреатичні острівці²⁰

Anastomosis ductalis (fe, su, Ru) – Протокові анастомози (fe, su, Ru)

Duodenum (partim) – Дванадцятипала кишка (частково)

MESENTERON – СЕРЕДНЯ КИШКА

Duodenum (partim) – Дванадцятипала кишка (частково)

Ansa umbilicalis intestini – Пупкова петля кишки

Crus craniale – Краніальна ніжка

Crus caudale – Каудальна ніжка

Rotatio ansae umbilicalis intestini – Обвертання пупкової петлі кишки

Jejunum – Порожня кишка

Ileum – Клубова кишка

Pedunculus vitellinus – Жовткова ніжка

Ductus vitellinus – Жовткова протока

Vestigium ductus vitelline²¹ – Рудимент (залишок) жовткової
протоки²¹

Bulla caecalis [caecalis] – Пухир сліпої кишки [сліпої]

Caecum [Caecum] – Сліпа кишка [Сліпа кишка]

Colon ascendens – Висхідна ободова кишка

Ansa proximalis coli (Ru) – Проксимальна петля ободової кишки
(Ru)

Ansa spiralis coli (su, Ru) – Спіральна петля ободової кишки (su, Ru)

Ansa distalis coli (su, Ru) – Дистальна петля ободової кишки (su, Ru)
Colon ventrale (eq) – Вентральна ободова кишка (eq)
Flexura pelvina (eq) – Тазовий згин (eq)
Colon dorsale (eq) – Дорсальна ободова кишка (eq)
Colon transversum (partim) – Поперечна ободова кишка (частково)

METENTERON – ЗАДНЯ КИШКА

Colon transversum (partim) – Поперечна ободова кишка (частково)
Colon descendens – Низхідна ободова кишка
Colon sigmoideum – Сигмоподібна ободова кишка
Слоаса – Клаока
Rectum – Пряма кишка
Canalis analis (partim) – Відхідниковий канал (частково)
Uro-enteron (*vide* Organa urinaria, N.E.V.) – Уроентерон (Урогастрон)*
(дивись сечові органи N.E.V. с.57)

PROCTODEUM [-DAEUM] – АНАЛЬНА ЯМКА [-DAEUM]

Canalis analis (partim) – Відхідниковий канал (частково)
Membrana analis – Відхідникова перетинка
Anus – Відхідник
Gemma sinus paranasalis – Брунька привідхідникового синуса

CELOMATA [COEL-] ET SEPTA – ЦЕЛОМИ [COEL-] ТА ПЕРЕГОРОДКИ

* депресор шлункової секреції виділений із сечі

Celoma [Coel-] extraembryonicum – Позазародковий целом [Coel-]
Cavum chorionicum – Хоріонічна порожнина
Celoma [Coel-] umbilicale – Пупковий целом [Coel-]
Celoma [Coel-] intraembryonicum – Внутрішньозародковий целом [Coel-]
Vesiculae celomicae [coel-] – Целомічні пухирці [coel-]
Cavum celomicum [coel-] – Целомічна порожнина [coel-]
Cavum parietale – Парієтальна порожнина

Plica suspensoria gonadalis – Гонадна підвішувальна складка
Mesorchium – Брижа яєчка
Mesovarium – Брижа яєчника
*Plica genitalis*²² – Статева складка²²
Mesenterium ductus paramesonephrici – Брижа парамезофральної протоки
Lig. latum uteri – Широка маткова зв'язка
Mesosalpinx – Брижа маткової труби
Mesometrium – Брижа матки
Mesenchyma gubernaculare – Повідцева мезенхіма
Lig. ovarii proprium – Власна зв'язка яєчника
Lig. teres uteri – Кругла зв'язка матки
Lig. testis proprium – Власна зв'язка яєчка
Lig. caudae epididymidis – Зв'язка хвоста придатка яєчка
Gubernaculum testis – Повідець яєчка
Gubernaculum ovarii – Повідець яєчника
Descensus testis – Опускання яєчка
Descensus ovarii – Опускання яєчника

SYSTEMA CARDIOVASCULARE – СЕРЦЕВО-СУДИННА СИСТЕМА

COR – СЕРЦЕ

Mesoderma splanchnicum – Мезодерма нутрощів

Mesoderma cardiogenicum – Кардіогенна мезодерма

Primordium endocardiale – Ендокардіальний зачаток

Primordium myocardiale – Міокардіальний зачаток

Primordium epicardiale – Епікардіальний зачаток

Cor primordiale – Первісне (Зачаткове) серце

Primordium sinus venosi – Зачаткова венозна протока

Primordium atriale – Зачаток передсердя

Primordium ventriculare endocardiale – Зачаток ендокарда шлуночка

Ventriculus saccularis primitivus – Примітивний мішкуватий шлуночок

Cor tubulare simplex – Просте трубчасте серце

Sinus venosus – Венозна пазуха

Atrium primitivum – Примітивне передсердя

Junctio atrioventricularis – Передсердно-шлуночкове сполучення

Ventriculus primitivus – Примітивний шлуночок

Bulbus cordis primitivus – Примітивна цибулина серця

Truncus arteriosus – Артеріальний стовбур

Endocardium primitivum – Примітивний ендокард

Cardiogleia [Cardiogelatina]²³ – Серцеві драгли [Серцеві драгли]²³

Myocardium primitivum – Примітивний міокард

Epicardium primitivum – Примітивний епікард

Mesocardium dorsale – Дорсальна брижа серця

Mesocardium ventrale – Вентральна брижа серця

Prominentia cardiaca – Виступ серця

Cor sigmoideum – Сигмоподібне серце

Sinus venosus – Венозна пазуха

Pars transversa – Поперечна частина

Cornu [dextrum et sinistrum] – Ріг [правий та лівий]

Ostium sinuatriale – Синусно-передсердний отвір

Valvulae sinuatriales – Синусно-передсердні клапани

Atrium primitivum – Примітивне передсердя

Canalis atrioventricularis communis – Загальний передсердно-шлуночковий канал

Tubera endocardialia atrioventricularia – Передсердно-шлуночковий ендокардіальний горб

Septum intermedium²⁴ – Проміжна перегородка²⁴

Ventriculus primitivus – Примітивний шлуночок

Ansa bulboventricularis – Цибулинно-шлуночкова петля

Sulcus bulboventricularis – Цибулинно-шлуночкова борозна

Ostium bulboventriculare – Цибулинно-шлуночковий отвір

Tuber endocardiale – Ендокардіальний горб

Bulbus cordis – Цибулина серця

Crista bulbaris – Цибулинний гребінь

Septum spirale – Спіральна перегородка

Cor quadricameratum – Чотирикамерне серце

Conus arteriosus – Артеріальний конус

Sulcus interventricularis – Міжшлуночкова борозна

Sulcus interatrialis – Міжпередсердна борозна

Sulcus coronarius – Вінцева борозна

Sinus venosus – Венозний синус

Sinus coronarius (partim) – Вінцевий синус (частково)

Vena obliqua (partim) (Car, eq) – Коса вена (частково) (Car, eq)

Tuberculum intervenosum – Міжвенозний горбок

Valva sinus venosi – Клапан венозного синуса

Septum spurium – Несправжня перегородка

Crista terminalis – Кінцевий гребінь

Valva venae caevae caudalis – Клапан каудальної порожнистої вени

Valva sinus coronarii – Клапан вінцевого синуса

Atrium primitivum – Примітивне передсердя

Septum interatriale primum – Перша міжпередсердна перегородка

For. interatriale primum – Перший міжпередсердний отвір

For. interatriale secundum – Другий міжпередсердний отвір

Septum interatriale secundum – Друга міжпередсердна перегородка

Foramen ovale [Foramen interatriale] – Овальний отвір

[Міжпередсердний отвір]

Limbus fossae ovalis²⁵ – Пружок овальної ямки²⁵

Valvula foraminis ovalis – Заслінка овального отвору

Atrium [dextrum et sinistrum] – Передсердя [праве і ліве]

Pars venosa – Венозна частина

Musculi pectinati – Гребенясті м'язи

Canalis atrioventricularis – Передсердно-шлуночковий канал

Tubera endocardialia atrioventricularia – Передсердно-шлуночкові
ендокардіальні горби

Valva atrioventricularis – Передсердно-шлуночковий клапан

Valva atrioventricularis sinistra [bicuspidalis] – Лівий передсердно-
шлуночковий клапан [двостулковий]

Valva atrioventricularis dextra [tricuspidalis] – Правий передсердно-
шлуночковий клапан [тристулковий]

Bulboventriculus – Цибулиношлуночок

Septum interventriculare – Міжшлуночкова перегородка

Foramen interventriculare primum²⁶ – Перший міжшлуночковий отвір²⁶

Foramen interventriculare secundum²⁷ – Другий міжшлуночковий отвір²⁷

Pars muscularis – М'язова частина

Pars membranacea – Перетинчаста частина

Septum atrioventriculare²⁸ – Передсердно-шлуночкова перегородка²⁸

Trabeculae carneae – М'ясисті трабекули

Musculi papillares – Сосочкові м'язи

Ventriculus [dexter et sinister] – Шлуночок [правий і лівий]

Bulbus aortae – Цибулина аорти

Cristae aorticopulmonales – Аорто-легеневі гребені

Septum aorticopulmonale (partim)²⁹ – Аорто-легенева перегородка (частково)²⁹

Aorta (partim) – Аорта (частково)

Valva aortae – Клапан аорти

Valvulae semilunares – Півмісяцеві заслінки

Truncus pulmonalis (partim) – Легеневий стовбур (частково)

Valva trunci pulmonalis – Клапан легеневого стовбура

Valvulae semilunares – Півмісяцеві заслінки

SYSTEMA VASCULARE – СУДИННА СИСТЕМА

Mesenchyma – Мезенхіма

Textus angioblasticus – Ангіобластична тканина

Insulae sanguineae – Кров'яні острівці

Endothelioblasti – Ендотеліобласти

Hemocytoblasti [Haemocytoblasti]³⁰ – Гемоцитобласти [Гемоцитобласти]³⁰

Rete capillare primitivum – Примітивна капілярна сітка

Circulatio embryonica – Ембріональний кровообіг

Rete vasculare – Судинна сітка

Phasis bilateralis – Двобічна фаза
 Phasis inequalis [inaequalis] – Нерівна фаза [Нерівна]
 Musculatura vasorum – Мускулатура судин
Arteriae - Артерії
 Truncus arteriosus – Артеріальний стовбур
 Cristae aortico-pulmonales – Аортолегеневий гребінь
 Septum aortico-pulmonale (partim)²⁹ – Аортолегенева перегородка
 (частково)²⁹
 Truncus pulmonalis – Легеневий стовбур
 Truncus aorticus³¹ – Аортальний стовбур³¹
 Arteriae coronariae – Вінцеві артерії
 Aortae ventrales – Вентральні аорти
 Arcus aorticus primus (I) – Перша (I) аортальна дуга
 Arcus aorticus secundus (II) – Друга (II) аортальна дуга
 Arcus aorticus tertius (III) – Третя (III) аортальна дуга
 Truncus brachiocephalicus (partim) – Плечоголовний стовбур
 (частково)
 A. carotis communis (partim) – Загальна сонна артерія (частково)
 A. carotis externa – Зовнішня сонна артерія
 Arcus aorticus quartus (IV) – Четверта (IV) аортальна дуга
 Truncus brachiocephalicus (partim) – Плечоголовний стовбур
 (частково)
 Arcus aortae definitivus (partim) – Дефінітивна (Остаточна) дуга
 аорти (частково)
 A. subclavia dextra (partim) – Права підключична артерія (частково)
 Arcus aorticus quintus (V) – П'ята (V) дуга аорти
 Arcus aorticus sextus (VI)³² – Шоста (VI) дуга аорти³²
 Truncus pulmonalis³³ – Легеневий стовбур³³
 Ductus arteriosus³⁴ – Артеріальна протока³⁴
 Ligamentum arteriosum – Артеріальна зв'язка
 Aorta dorsalis – Дорсальна аорта
 A. carotis interna – Внутрішня сонна артерія
 A. subclavia dextra (partim) – Права підключична артерія (частково)

- Arcus aortae definitivus (partim) – Дефінітивна (Остаточна) дуга аорти (частково)
- Aorta thoracica – Грудна аорта
- Aorta abdominalis – Черевна аорта
- A. sacralis mediana – Серединна крижова артерія
- A. caudalis mediana – Серединна хвостова артерія
- Aa. intersegmentales dorsales – Дорсальні міжсегментні артерії**
- Rami dorsales – Дорсальні гілки
- Anastomoses dorsales – Дорсальні анастомози
- A. vertebralis – Хребетна артерія
- A. basilaris – Основна артерія
- Anastomoses ventrales – Вентральні анастомози
- Truncus costocervicalis – Реберношийний стовбур
- Rami ventrales – Вентральні гілки
- A. subclavia – Підключична артерія
- A. subclavia dextra (partim) – Права підключична артерія (частково)
- A. subclavia sinistra – Ліва підключична артерія
- A. axialis membri thoracici³⁵ – Осьова артерія грудної кінцівки³⁵
- Aa. intercostales dorsales – Дорсальні міжреберні артерії
- Aa. lumbales – Поперекові артерії
- A. iliaca externa (partim) – Зовнішня клубова артерія (частково)
- Aa. splanchnicae laterales [Aa. intersegmentales laterales] – Латеральні артерії нутрощів [Латеральні міжсегментні артерії]**
- A. phrenica caudalis – Каудальна діафрагмальна артерія
- A. adrenalis [supra-] – Надниркова артерія [supra-]
- A. renalis – Ниркова артерія
- A. gonadalis – Гонадна артерія (Артерія статевих залоз)
- Aa. splanchnicae ventrales [Aa. intersegmentales ventrales] – Вентральні артерії нутрощів [Вентральні міжсегментні артерії]**
- Aa. vitellinae – Жовткові артерії
- Truncus celiacus [coeliacus] – Черевний стовбур [черевний]
- A. mesenterica cranialis – Краніальна брижова артерія
- A. mesenterica caudalis – Каудальна брижова артерія

A. allantoica – Алантоїсна артерія

A. umbilicalis – Пупкова артерія

A. iliaca externa (partim) – Зовнішня клубова артерія (частково)

A. axialis membri pelvini³⁵ – Осьова артерія тазової кінцівки³⁵

A. iliaca interna – Внутрішня клубова артерія

Venae - Вени

Vv. extraembryonicae – Позазародкові вени

V. vitellina – Жовткова вена

V. allantoica – Алантоїсна вена

V. umbilicalis – Пупкова вена

Vv. intraembryonicae – Внутрішньозародкові вени

V. umbilicalis – Пупкова вена

Ligamentum teres hepatis – Кругла зв'язка печінки

Ductus venosus – Венозна протока

Plexus venosus visceralis – Нутрощеве венозне сплетіння

Vv. viscerales – Нутрощеві вени

V. pulmonalis communis – Загальна легенева вена

Vv. vitellinae – Жовткові вени

Vena cava caudalis (partim) – Каудальна порожниста вена
(частково)

V. portae hepatis – Ворітна вена печінки

Vv. afferentes hepatis – Приносні печінкові вени

Vv. efferentes hepatis [Vv. hepaticae] – Виносні печінкові вени
[Печінкові вени]

Pars hepatica venae cauae caudalis – Печінкова частина каудальної
порожнистої вени

Vv. somaticae – Вени тіла

V. cardinalis – Кардинальна вена

V. cardinalis communis – Загальна кардинальна вена

Vena cava cranialis (partim) – Краніальна порожниста вена
(частково)

Sinus coronarius (partim) – Вінцевий синус (частково)

V. azygos sinistra (partim) (Ru, su) – Ліва непарна вена (частково)
(Ru, su)

- V. cardinalis cranialis – Краніальна кардинальна вена
- V. capitis primaria – Первинна вена голови
- V. jugularis externa – Зовнішня яремна вена
- V. jugularis interna – Внутрішня яремна вена
- Anastomosis precardialis [praе-] – Прекардіальний анастомоз
 [praе-]
- Vena brachiocephalica sinistra – Ліва плечоголовна вена
- Vena brachiocephalica dextra – Права плечоголовна вена
- Vena cava cranialis (partim) – Краніальна порожниста вена
 (частково)
- V. obliqua (Car, eq) – Коса вена (Car, eq)
- V. cardinalis caudalis – Каудальна кардинальна вена
- V. azygos (partim) – Непарна вена (частково)
- V. cordis magna – Велика серцева вена
- V. subcardinalis – Субкардинальна вена
- Vv. adrenales [supra-] – Надниркові вени [supra-]
- Vv. gonadales – Гонадні вени (Вени статевих залоз)
- Vena cava caudalis (partim) - Каудальна порожниста вена (частково)
- Anastomosis subcardinalis – Субкардинальний анастомоз
- V. renalis sinistra – Ліва ниркова вена
- V. supracardinalis – Субкардинальна вена
- V. azygos dextra (partim) – Права непарна вена (частково)
- V. azygos sinistra (partim) – Ліва непарна вена (частково)
- Anastomosis supracardinalis – Супракардинальний анастомоз
- Vena cava caudalis (partim) – Каудальна порожниста вена (частково)
- Anastomosis subsupracardinalis – Субсупракардинальний
 анастомоз
- Vv. intersegmentales – Міжсегментні вени
- Vv. marginales membrorum – Крайові вени кінцівок
- Vv. membri thoracis – Вени грудної кінцівки
- V. subclavia – Підключична вена
- Vv. membri pelvini – Вени тазової кінцівки

SYSTEMA LYMPHATICUM – ЛІМФАТИЧНА СИСТЕМА

Mesenchyma – Мезенхіма
 Textus lymphoblasticus – Лімфобластна тканина
 Sacci lymphatici – Лімфатичні мішки
 Saccus jugularis – Яремний мішок
 Saccus subclavius – Підключичний мішок
 Cisterna chyli – Цистерна молочного соку (Збірник лімфи,
 поперекова цистерна)
 Saccus retroperitonealis [-peritonealis] – Заочеревинний мішок
 [-очеревинний]
 Saccus iliacus – Клубовий мішок
 Saccus inguinalis – Яремний мішок
 Vas lymphocapillare – Лімфокапілярна судина
 Vasa lymphatica – Лімфатичні судини
 Ductus lymphaticus trachealis – Трахейна лімфатична протока
 Ductus thoracicus duplicatus [dexter et sinister] – Подвійна грудна
 протока [права і ліва]
 Ductus lymphaticus dexter – Права лімфатична протока
 Ductus thoracicus definitivus – Дефінітивна (Остаточна) грудна
 протока
 Junctio lymphicovenosa – Лімфовенозне сполучення (з'єднання)
 Primordia nodorum lymphaticorum – Зачатки лімфатичних вузлів
 Lymphonodi – Лімфовузли
 Lymphonodi hemales [haemales] (Ru, su) – Кров'яні лімфовузли
 [кров'яні] (Ru, su)
 Arcus pharyngeus [branchialis] secundus (II) – Друга (II) глоткова
 [зяброва] дуга
 Tonsilla palatina – Піднебінний мигдалик
 Primordia tonsillarum – Мигдаликовий зачаток
 Tonsillae – Мигдалики
 Primordia lienis – Зачаток селезінки
 Lien – Селезінка
 Lien accessorius – Додаткова селезінка

Arcus pharyngeus [branchialis] tertius et quartus (III et IV) – Третя та
четверта (III та IV) глоткові [зяброві] дуги

Thymus – Тимус

APPARATUS RESPIRATORIUS – ДИХАЛЬНИЙ АПАРАТ

Nasus – Ніс

Prominentia frontonasalis – Лобноносовий виступ

Placoda nasalis – Носова плакода

Placoda olfactoria – Нюхова плакода

Prominentiae nasales – Носові виступи

Prominentia nasalis lateralis – Латеральний носовий виступ

Prominentia nasalis medialis – Медіальний носовий виступ

Prominentia frontalis – Лобний виступ

Fovea nasalis – Носова ямка

Sulcus intranasalis – Внутрішньоносова борозна

Sulcus internasalis – Міжносова борозна

Sulcus nasomaxillaris – Верхньощелепноносова борозна

Sulcus nasolacrimalis – Слізноносова борозна

Saccus nasalis – Носовий мішок

Membrana oronasalis – Ротоносова перетинка

Processus palatinus medianus – Серединний піднебінний відросток

Palatum primitivum – Примітивне піднебіння

Choanae primitivae – Примітивні хоани

Septum nasi primitivum – Примітивна носова перегородка

Processus palatini laterales – Латеральні піднебінні відростки

Palatum proprium – Власне піднебіння

Cavum nasi – Порожнина носа

Regio respiratoria – Дихальна ділянка

Regio olfactoria – Нюхова ділянка

Conchae primitivae – Примітивні хоани

Rugae conchae – Зморшки хоан

Gemmae paranasales – Приносові бруньки

Sulci paranasales – Приносові борозни

Sinus paranasales – Приносові синуси
Arbor respiratoria – Дихальне дерево
 Eminentia hypobranchialis – Підзяберне підвищення
 Tuber epiglotticum – Надгортанний горб
 Sulcus laryngotracheoesophageus [-oeso-] – Гортаннотрахеостравохідна борозна [-oeso-]
 Crista laryngotracheoesophagea [-oeso-] – Гортаннотрахеостравохідний гребінь [-oeso-]
 Septum laryngotracheoesophageum [-oeso-] – Гортаннотрахеостравохідна перегородка [-oeso-]
 Tubus laryngotrachealis – Гортаннотрахеальна труба
 Tuber arytenoideum [arytaenoideum] – Черпакуватий горб [черпакуватий]
 Glottis primitiva – Примітивна голосова щілина
 Trachea – Трахея
 Pulmo embryonalis – Зародкова легеня
 Gemmae pulmonales – Легеневі бруньки
 Pulmo fetalis – Плодова легеня
 Periodus pseudoglandularis – Псевдозалозистий період
 Gemmae lobares – Часткові бруньки
 Gemmae segmentales bronchopulmonales – Бронхолегеневі сегментні бруньки
 Periodus canalicularis – Канальцевий період
 Arbor bronchialis – Бронхіальне дерево
 Gemmae bronchulares – Бронхіальні бруньки
 Bronchuli – Бронхіоли
 Periodus sacculi terminalis – Період кінцевих мішечків
 Bronchuli respiratorii – Респіраторні (дихальні) бронхіоли
 Sacculi alveolares – Альвеолярні мішечки
 Periodus alveolaris – Альвеолярний період
 Ductuli alveolares – Альвеолярні протоки (ходи)
 Septa alveolaria – Альвеолярні перегородки
 Alveoli pulmonis – Альвеоли легень

APPARATUS UROGENITALIS – СЕЧОСТАТЕВИЙ АПАРАТ

ORGANA URINARIA – СЕЧОВІ ОРГАНИ

Mesoderma intermedium – Проміжна мезодерма

Lamina urogenitalis – Сечостатева пластинка

Chorda nephrogenica – Нефрогенна хорда (тяж)

Nephrotomi – Нефротомі

Pronephros - Переднирка

Glomerulus externus – Зовнішній судинний клубочок

Tubuli pronephrici – Канальці переднирки

Nephrostoma – Нефростома

Canaliculus nephrostomaticus – Нефростомний каналець

Ductus pronephricus – Протока переднирки

Mesonephros – Первинна нирка

Blastema mesonephricum – Мезонефральна бластема (Бластема
первинної нирки)

Corpus mesonephricum – Мезонефральне тіло (Тіло первинної нирки)

Cumulus mesonephricus – Мезонефральний горбик (купка)

Vesicula – Пухирець

Nephronum mesonephricum – Мезонефральний нефрон (Нефрон
первинної нирки)

Corpusculum mesonephricum – Мезонефральне тільце (Тільце
первинної нирки)

Capsula glomeruli – Капсула судинного клубочка

Glomerulus – Судинний клубочок

Tubuli mesonephrici – Канальці первинної нирки

Pars secretoria – Секреторна частина

Pars colligens – Збірна частина

Ductus mesonephricus – Протока первинної нирки

Plica mesonephrica³⁶ – Складка первинної нирки³⁶

Ligamentum diaphragmaticum – Діафрагмальна зв'язка

Ligamentum genitale craniale – Краніальна статева зв'язка

Metanephros – Остаточна нирка

Blastema metanephricum – Метанефральна бластема
Capsula renis – Капсула нирки
Nephronum – Нефрон
Corpusculum renis – Тільце нирки
Capsula glomeruli – Капсула судинного клубочка
Glomerulus – Судинний клубочок
Tubulus secretorius – Секреторний каналець
Tubulus convolutus proximalis – Проксимальний звивистий
(покручений) каналець
Ansa nephroni – Петля нефрона
Tubulus convolutus distalis – Дистальний звивистий (покручений)
каналець
Tubulus colligens – Збірна трубочка
Gemma ureterica – Брунька сечоводу
Torus uretericus – Сечовідна подушка
Ductus uretericus – Сечовідна протока
Pelvis renalis primitiva – Примітивна (первинна) ниркова миска
Ductus colligens primarius – Первинна збірна протока
Ureter – Сечовід
Pelvis renalis – Ниркова миска
Calices renales – Ниркові чашечки
Ductus papillares – Сосочкові протоки
Tubuli colligentes – Збірні трубочки
Tubuli colligentes recti – Прямі збірні трубочки
Tubuli colligentes arcuati – Дугові збірні трубочки

CLOACA (vide Metenteron, N.E.V.) – КЛЮАКА (див. Задня кишка
N.E.V. с. 43)

Membrana cloacalis – Клоакальна перетинка
Septum urorectale – Сечопрямокишкова перегородка
Rectum – пряма кишка
Sinus urogenitalis primitivus – Примітивний сечостатевий синус
(пазуха)
Canalis vesicourethralis – Міхуровосечівниковий канал

Pars vesicalis – Міхурова частина
Pars urethralis – Сечівникова частина
Bulbus sinuvaginalis – Синусно-піхвова цибулина
Vagina (partim) – Піхва (частково)
Hymen – Дівоча перетинка
Bulbus sinu-utricularis – Синусно-маточкова цибулина
Uterus masculinus (partim) – Чоловіча (самця) матка (частково)
Sinus urogenitalis definitivus – Дефінітивний (Остаточний)

сечостатевий синус

Pars vesicalis – Міхурова частина
Urachus – Сечова протока
Plica umbilicalis mediana – Середина пупкова складка
Pars pelvina – Тазова частина
Urethra feminina – Жіночий (самки) сечівник
Uterus masculinus (partim) – Чоловіча (самця) матка (частково)
Pars prostatica urethrae – Простатична частина сечівника
Gemmae glandulares prostaticae – Бруньки простатичних залозок
Pars penina sinus urogenitalis – Прутнева (статевочленна) частина
сечостатевого синуса
Sulcus urethralis – Сечівникова борозна
Pars penina urethrae – Прутнева (статевочленна) частина сечівника
Bulbus penis – Цибулина прутня
Glandula bulbourethralis – Цибулинно-сечівникова залоза
Vestibulum vaginae – Присінок піхви
Glandula vestibularis major – Більша присінкова залоза
Proctodeum [-daeum] – Анальна ямка [-daeum]
Membrana analis – Відхідникова перетинка
Canalis analis – Відхідниковий канал
Anus – Відхідник

ORGANA GENITALIA – СТАТЕВІ ОРГАНИ

Gonada³⁷ – Статеві залози³⁷

Status indifferens – Індиферентний статус
Crista genitalis – Статевий гребінь

Epithelium celomicum [coel-] – Целомічний епітелій [coel-]
 Mesenchyma – Мезенхіма
 Cellulae germinales primordiales – Зачаткові (первісні) гермінативні клітини
 Migratio – Міграція
 Chordae sexuales – Статеві (сексуальні) тяжі
 Cellulae germinales – Гермінативні клітини
 Blastema retis – Бластема сітки

Testis – Яєчко (Сім'яник)
 Tunica albuginea testis – Білкова оболонка яєчка
 Chordae sexuales – Статеві (сексуальні) тяжі
 Spermatogonia – Сперматогонії
 Epithelium celomicum [coel-] – Целомічний епітелій [coel-]
 Tubuli seminiferi – Сім'яні канальці
 Tubuli seminiferi contorti – Звивисті (покручені) сім'яні канальці
 Cellulae germinales – Гермінативні клітини
 Cellulae sustentaculares – Підтримувальні клітини
 Tubuli seminiferi recti – Прямі сім'яні канальці
 Rete testis – Сітка яєчка
 Stroma – Строма
 Mediastinum testis – Середостіння яєчка
 Septula testis – Перегородки яєчка
 Endocrinocyti interstitiales prenatales – Пренатальні інтерстиційні ендокриноцити

Ovarium - Яєчник
 Chordae sexuales – Статеві (сексуальні) тяжі
 Ovogonia – Овогонії
 Epithelium – Епітелій
 Tunica albuginea ovarii – Білкова оболонка яєчника
 Cortex – Кора (Кіркова речовина)
 Chordae corticales – Кіркові тяжі
 Ovogonia – Овогонії
 Racemus ovarum³⁸ – Гроно яйцеклітин³⁸

Folliculi corticales primordiales – Зачаткові (первісні) кіркові
 фолікули

Epitheliocyti folliculares – Фолікулярні епітеліоцити

Corpora atretica – Атретичні тіла

Medulla – Мозок (Мозкова речовина)

Chordae medullares – Мозкові тяжі

Rete ovarii – Сітка яєчника

Stroma ovarii – Строма яєчника

Textus connectivus cellularis – Клітинна сполучна тканина

Endocrinocyti interstitiales – Інтерстиційні ендокриноцити

Ductus genitales³⁷ – Статеві протоки³⁷

Status indifferens – Індиферентний статус

Tubuli mesonephrici – Мезонефральні каналці (Канальці первинної
 нирки)

Ductus mesonephricus – Мезонефральна протока (Протока первинної
 нирки)

Sulcus paramesonephricus – Парамезонефральна борозна

Ductus paramesonephricus – Парамезонефральна протока

Ductus genitales masculini – Чоловічі (самця) статеві протоки

Tubuli mesonephrici – Мезонефральні каналці (Канальці первинної
 нирки)

Ductuli efferentes – Виносні проточки

Ductuli aberrantes craniales – Краніальні відхильні проточки

Ductuli aberrantes caudales – Каудальні відхильні проточки

Paradidymis – Придаток придатка яєчка

Ductus mesonephricus – Мезонефральна протка (Протока первинної
 нирки)

Ductus epididymidis – Протока надяєчка

Appendix epididymidis – Придаток надяєчка

Ductus deferens – Сім'явиносна протока

Ampulla ductus deferentis – Ампула сім'явиносної протоки

Glandula vesicularis – Міхурцева залоза

Ductus ejaculatorius – Сім'явипорскувальна протока

Trigonum vesicae – Трикутник сечового міхура

Ductus paramesonephricus – Парамезонефральна протока

Appendix testis – Придаток яєчка

Uterus masculinus (partim) – Чоловіча (самця) матка (частково)

Ductus genitales feminini – Жіночі (самки) статеві протоки

Tubuli mesonephrici – Мезонефральні каналці (Канальці первинної нирки)

Eroöphoron – Надяєчник

Paraöphoron – Прияєчник

Ductus paramesonephricus – Парамезонефральна протока

Pars preinfundibularis [prae-] – Передлійкова частина [prae-]

Appendix vesiculosa – Пухирчастий придаток

Pars infundibularis – Лійкова частина

Pars postinfundibularis – Післялійкова частина

Tuba uterina – Маткова труба (Яйцепровід)

Primordium uterovaginale – Матково-піхвовий зачаток

Uterus – Матка

Vagina (partim) – Піхва (частково)

Ductus mesonephricus – Мезонефральна протока (Протока первинної нирки)

Ductus eroöphori – Протока надяєчка

Ductus deferens vestigialis – Залишки сім'явиносної протоки

Organa genitalia externa – Зовнішні статеві органи

Status indifferens – Індиферентний статус

Tuberculum genitale – Статевий горбок

Phallus primitivus – Примітивний прутень

Membrana urogenitalis – Сечостатева перетинка

Ostium urogenitale – Сечостатевий отвір

Sulcus coronarius – Вінцева борозна

Plicae urogenitales – Сечостатеві складки

Sulcus urogenitalis – Сечостатева борозна

Tubercula labioscrotalia – Губно-калиткові горбки

Organa genitalia externa masculina – Чоловічі (самця) зовнішні статеві органи

Phallus primitivus – Примітивний прутень

Pars dorsalis penis – Дорсальна частина прутня
Glans penis – Головка прутня
Sinus urethralis (eq) – Сечівниковий синус (eq)
Lamella glandaris – Залозиста пластинка
Preputium [Prae-] – Препуцій (Передня шкірочка) [Prae-]
Plicae urogenitales – Сечостатеві складки
Sinus urogenitalis – Сечостатева пазуха
Canalis urogenitalis – Сечостатевий канал
Pars urethralis penis – Сечівникова частина прутня
Urethra – Сечівник
Tubercula labioscrotalia – Губно-калиткові горбки
Scrotum – Калитка
Raphe scroti – Шов калитки

**Organa genitalia externa feminina – Жіночі (самки) зовнішні
статеві органи**

Phallus primitivus – Примітивний прутень
Pars dorsalis clitoridis – Дорсальна частина клітора
Glans clitoridis – Головка клітора
Sinus clitoridis (eq) – Пазуха клітора (eq)
Lamella glandaris – Залозиста пластинка
Plicae urogenitales – Сечостатеві складки
Labia pudendi [vulvae] – Соромітні губи [зовнішні статеві органи]
Tubercula labioscrotalia – Губно-калиткові горбки
Plicae laterales (ca) – Латеральні складки (ca)
Sulcus urogenitalis – Сечостатева борозна
Vestibulum vaginae – Присінок піхви
Glandula vestibularis major – Більша присінкова залоза
Glandulae vestibulares minores – Менші присінкові залози

GLANDULAE ENDOCRINAE – ЕНДОКРИННІ ЗАЛОЗИ

**Glandula thyroidea [thyreoidea] – Щитоподібна залоза
[щитоподібна]**

Diverticulum thyroideum [thyreoideum] – Щитоподібний дивертикул
[щитоподібний]

Foramen caecum [caecum] – Сліпий отвір [сліпий]

Ductus thyroglossus [thyreo-]¹⁸ – Щитозовязикова протока [thyreo-]¹⁸

Glandulae thyroideae [thyreoideae] accessoriae – Додаткові
щитоподібні [щитоподібні] залози

**Glandulae parathyroideae [-thyreoideae] – Прищитоподібні [-
щитоподібні] залози**

Saccus pharyngeus tertius (III) – Третя (III) глоткова кишеня

Pars dorsalis – Дорсальна частина

Gemma parathyroidea [-thyreoidea] externa – Зовнішня
прищитоподібна [-щитоподібна] брунька

Saccus pharyngeus quartus (IV) – Четверта (IV) глоткова кишеня

Pars dorsalis – Дорсальна частина

Gemma parathyroidea [-thyreoidea] interna – Внутрішня
прищитоподібна [-щитоподібна] брунька

Saccus pharyngeus quintus (V) – П'ята (V) глоткова кишеня

Corpus ultimobranchiale – Ультимобранхіальне тіло

Endocrinocytus calcitoninus³⁹ – Кальцитоніновий ендокриноцит³⁹

Hypophysis – Гіпофіз

Saccus adenohypophysialis – Аденогіпофізарна кишеня

Canalis craniohypophysialis – Черепноглотковий канал

Adenohypophysialis – Аденогіпофіз

Pars distalis – Дистальна частина

Pars tuberalis – Туберальна частина

Lumen residuale – Залишковий просвіт

Pars intermedia (Pars pharyngea) – Проміжна частина (Глоткова
частина)

Gemma neurohypophysialis diencerephali – Нейрогіпофізарна брунька
проміжного мозку

Infundibulum – Лійка

Neurohypophysialis – Нейрогіпофіз

Glandula pinealis – Шишкоподібна залоза (Епіфіз)

Gemma pinealis – Брунька шишкоподібної залози

Corpus – Тіло

Pedunculus – Ніжка

Recessus pinealis – Кишеня (зауток) шишкоподібної залози
Glandula adrenalis [suprarenalis] – Надниркова

залоза [надниркова]

Cortex [Organum interrenale]⁴⁰ – Кора (Кіркова речовина)
[Інтерреналовий орган]

Mesothelium – Мезотелій

Epithelium mesodermale – Мезодермальний епітелій

Epithelium glandulare – Залозистий епітелій

Textus epithelioideus – Епітеліоподібна тканина

Medulla – Мозок (Мозкова речовина)

Textus cristae neuralis – Тканина нервового гребеня

Epithelium glandulare – Залозистий епітелій

Chromaffinoblasti – Хромафінобласти

Insulae pancreaticae¹⁴ (vide Pancreas ventrale, dorsale, N.E.V.) –

Панкреатичні остівці¹⁴ (Острівці підшлункової залози) (дивись
підшлункова залоза вентральна, дорсальна, N.E.V. с. 42)¹⁴

Thymus (vide Pre-enteron, N.E.V.c. et Systema lymphaticum) –

Тимус (дивись Передня кишка N.E.V.c. 40 та Лімфатична
система N.E.V.c. 54)

SYSTEMA NERVOSUM – НЕРВОВА СИСТЕМА

Neurogenesis – Нейрогенез

Lamina neuralis – Нервова пластинка

Plica neuralis – Нервова складка

Sulcus neuralis – Нервова борозна

Tubus neuralis – Нервова трубка

Crista neuralis (vide Histogenesis, N.E.V.) – Нервовий гребінь (дивись
Гістогенез, N.E.V. с. 25)

Tubus neuralis – Нервова трубка

Canalis neuralis – Нервовий канал

Stratum ependymale – Епендимний шар

Stratum palliale – Плащовий шар

Stratum marginale – Крайовий шар

Lamina dorsalis – Дорсальна пластинка

Epithelium plexus choroidei [chorioidei] – Епітелій судинного
сплетення [судинного]

Lamina dorsolateralis [Lamina alaris] – Дорсолатеральна пластинка
[Крилова пластинка]

Sulcus limitans – Обмежувальна борозна

Lamina ventrolateralis [Lamina basalis] – Вентролатеральна пластинка
[Базальна пластинка]

Lamina ventralis – Вентральна пластинка

Neuroporus – Нейропор

 Neuroporus rostralis – Ростральний нейропор

 Neuroporus caudalis – Каудальний нейропор

Lamina terminalis – Кінцева пластинка

Encephalon – Головний мозок

Substantia alba – Біла речовина

Substantia grisea – Сіра речовина

Liquor cerebrospinalis – Спинномозкова рідина

Vesiculae encephali – Мозкові пухирці

Lamina epithelialis – Епітеліальна пластинка

Archencephalon – Первинний (Давній) мозок

Prosencephalon – Передній мозок

 Telencephalon – Кінцевий мозок

 Diencephalon – Проміжний мозок

Mesencephalon – Середній мозок

Deuterecephalon – Вторинний мозок

Rhombencephalon – Ромбоподібний мозок

 Metencephalon – Задній мозок

 Myelencephalon – Додатковий мозок

Prosencephalon – Передній мозок

Cavum prosencephali – Порожнина переднього мозку

Rhinencephalon – Нюховий мозок

 Cavum rhinencephali – Порожнина нюхового мозку

 Bulbus olfactorius – Нюхова цибулина

 Cortex piriformis – Грушоподібна кора

 Fissura rhinalis – Носова щілина

Area paraterminalis – Прикінцеве поле (ділянка)
 Hippocampus primitivus – Примітивний гіпокамп
 Hippocampus – Гіпокамп (Морський коник)
 Gyrus dentatus – Зубчаста звивина
 Fornix [Fimbria] – Склепіння [Бахрома, торочки]
 Telencephalon – Кінцевий мозок
 Cavum telencephali – Порожнина кінцевого мозку
 Pars mediana – Середина частина
 Lamina terminalis definitiva – Дефінітивна (Остаточна) кінцева
 пластинка
 Lamina commissuralis – Спайкова пластинка
 Commissura rostralis – Ростральна спайка
 Commissura hippocampi – Спайка гіпокампа
 Commissura neopallialis – Новоплащова спайка
 Ventriculus tertius (partim) – Третій шлуночок (частково)
 Hemisphaerium [-sphaerium] cerebri – Півкуля [-sphaerium] мозку
 Ventriculus lateralis [dexter et sinister] – Латеральний шлуночок
 [правий та лівий]
 Foramen interventriculare encephali – Міжшлуночковий отвір
 головного мозку
 Stratum choroideum [chorioideum] epitheliale – Епітеліальний
 судинний [судинний] шар
 Tela choroidea [chorioidea] – Судинна тканина [судинна]
 Fissura choroidea [chorioidea] – Судинна щілина [судинна]
 Paleocortex [Palaeocortex] – Стародавня кора [Стародавня кора]
 Neocortex – Нова кора
 Cortex trilaminaris primarius – Примітивна трипластинчаста
 кора
 Cortex stratificatus definitivus – Дефінітивна (Остаточна)
 пошарова кора
 Diencephalon – Проміжний мозок
 Cavum diencephali – Порожнина проміжного мозку
 Ventriculus tertius (partim) – Третій шлуночок (частково)
 Tela choroidea [chorioidea] – Судинна основа [судинна]

Gemma pinealis – Брунька шишкоподібної залози
Gemma neurohypophysialis – Нейрогіпофізарна брунька

Mesencephalon – Середній мозок
Cavum mesencephali – Порожнина середнього мозку
Aqueductus [Aquaе-] mesencephali – Водопровід [Aquaе-] середнього мозку

Flexura cephalica – Згин мозку

Rhombencephalon – Ромбоподібний мозок
Cavum rhombencephali – Порожнина ромбоподібного мозку
Ventriculus quartus – Четвертий шлуночок
Lamina epithelialis rhombencephali – Епітеліальна пластинка ромбоподібного мозку

Tela choroidea [chorioidea] – Судинна основа [судинна]

Metencephalon – Задній мозок
Flexura pontina – Мостовий згин
Labium rhombencephalicum – Губа ромбоподібного мозку
Cerebellum – Мозочок

Myelencephalon [Medulla oblongata] – Додатковий мозок [Довгастий мозок]

Flexura cervicalis – Шийний згин

Medulla spinalis – Спинний мозок
Canalis centralis – Центральний канал
Zona ventricularis [ependymalis] – Шлуночкова зона [епендимна]
Ependyma – Епендима
Zona intermedia [pallialis] – Проміжна зона [плащова]
Substantia grisea – Сіра речовина
Lamina tectalis – Покрівельна пластинка
Commissura dorsalis – Дорсальна спайка
Lamina dorsolateralis – Дорсолатеральна пластинка
Columna grisea dorsalis – Дорсальний сірий стовп
Lamina ventrolateralis – Вентролатеральна пластинка
Columna grisea ventralis – Вентральний сірий стовп
Lamina basalis – Базальна пластинка
Commissura ventralis – Вентральна спайка

Zona marginalis – Крайова зона

Substantia alba – Біла речовина

Funiculus dorsalis – Дорсальний канатик

Funiculus lateralis – Латеральний канатик

Funiculus ventralis – Вентральний канатик

Intumescencia cervicalis – Шийне потовщення

Intumescencia lumbosacralis – Поперековокрижове потовщення

Conus medullaris – Мозковий конус

Filum terminale – Кінцева нитка

Ascensus medullae spinalis – Сходження спинного мозку

Crista neuralis – Нервовий гребінь

Segmenta cristae neuralis – Сегменти нервового гребеня

Ganglia craniospinalia – Черепноспинномозкові вузли

Ganglia autonómica – Автономні вузли

Ganglion sympathicum – Симпатичний вузол

Ganglion parasympathicum – Парасимпатичний вузол

Placodae neurales – Нервові плакоти

Nervi craniospinales – Черепноспинномозкові нерви

Meninges – Мозкові оболонки

Mesenchyma sclerotomicum – Склеротомна мезенхіма

Meninx primitiva – Примітивна мозкова оболонка

Ectomeninx – Зовнішня мозкова оболонка

Lamina interna periostealis – Внутрішня periosteальна пластинка

Dura mater craniospinalis – Черепноспинномозкова тверда мозкова оболонка

Textus cristae neuralis – Тканина нервового гребеня

Endomeninx – Внутрішня мозкова оболонка

Arachnoidea craniospinalis – Черепноспинномозкова павутинна оболонка

Reticulum arachnoideum – Павутинна сіточка

Pia mater craniospinalis – Черепноспинномозкова м'яка мозкова оболонка

Tela choroidea [chorioidea] – Судинна основа [судинна]

ORGANA SENSUUM – ОРГАНИ ЧУТТЯ

ORGANUM GUSTUS – ОРГАН СМАКУ
ORGANUM OLFACTUS – ОРГАН НЮХУ
OCULUS⁴¹ – ОКО⁴¹

Placoda optica – Зорова плакода

Fovea optica – Зорова ямка

Recessus opticus – Зорова кишеня (закуток)

Vesicula optica – Зоровий пухирець

Cavum opticum – Зорова порожнина

Pedunculus opticus – Зорова ніжка

Calix opticus – Зоровий келих

Labrum calicis – Край келиха

Lamina externa calicis – Зовнішня пластинка келиха

Spatium intraretinale – Внутрішньосітковий простір

Lamina interna calicis – Внутрішня пластинка келиха

Cavum calicis – Порожнина келиха

Fissura optica – Зорова щілина

Placoda lentis – Плакода кришталіка

Fovea lentis – Ямка кришталіка

Porus lentis – Отвір кришталіка

Vesicula lentis – Пухирець кришталіка

Cavum lentis – Порожнина кришталіка

Epithelium lentis superficiale – Поверхневий епітелій кришталіка

Epithelium lentis profundum – Глибокий епітелій кришталіка

Fibrae lentis – Волокна кришталіка

Capsula lentis – Капсула кришталіка

Neurectoderma opticum⁴² – Зорова нейроектодерма⁴²

Retina – Сітківка

Lamina interna calicis – Внутрішня пластинка келиха

Pars optica retinae (partim) – Зорова частина сітківки (частково)

Stratum nervosum⁴³ – Нервовий шар⁴³

Stratum ependymale – Епендимний шар

Stratum neuroepitheliale – Нейроепітеліальний шар

Stratum palliale – Плащовий шар

- Stratum nucleare internum – Внутрішній ядерний шар
- Stratum ganglionare – Гангліонарний шар
- Stratum marginale – Крайовий шар
- Stratum neurofibrarum – Шар нервових волокон
- Nervus opticus – Зоровий нерв
- Ora serrata – Зубчастий край
- Pars caeca [caeca] retinae (partim) – Сліпа частина [сліпа] сітківки
(частково)
- Pars ciliaris retinae (partim) – Війкова частина сітківки
(частково)
- Epithelium nonpigmentosum⁴⁴ – Непігментний епітелій⁴⁴
- Pars iridica retinae (partim) – Райдужна частина сітківки
(частково)
- Epithelium pigmentosum⁴⁵ – Пігментний епітелій⁴⁵
- Lamina externa calicis – Зовнішня пластинка келиха
- Pars optica retinae (partim) – Зорова частина сітківки (частково)
- Stratum pigmentosum retinae⁴⁶ – Пігментний шар сітківки
(частково)⁴⁶
- Pars caeca [caeca] retinae (partim) – Сліпа частина [сліпа] сітківки
(частково)
- Pars ciliaris retinae (partim) – Війкова частина сітківки
(частково)
- Epithelium pigmentosum⁴⁷ – Пігментний епітелій⁴⁷
- Pars iridica retinae (partim) – Райдужна частина сітківки
- M. sphincter pupillae – М'яз-звужувач зіниці
- M. dilator pupillae – М'яз-розширювач зіниці
- Mesenchyma opticum – Зорова мезенхіма**
- Tunica vascularis lentis – Судинна оболонка кришталика
- Mesenchyma camerae vitreae – Мезенхіма водянистої камери
- Arteria lentis – Артерія кришталика
- Arteria hyaloidea – Склиста артерія
- Canalis hyaloideus – Склистий канал
- Corpus vitreum – Склисте тіло
- Membrana vitrea – Склиста перетинка

Saccus lacrimalis – Слізний мішок
Canaliculi lacrimales – Слізні каналці
Phasis conjunctionis palpebrarum – Стадія зрощення повік
Tunica conjunctiva palpebrarum – Сполучна оболонка повік
(Кон'юнктива)
Palpebra tertia – Третя повіка
Tunica conjunctiva bulbi – Сполучна оболонка очного яблука
(Кон'юнктива)
Epithelium corneae – Епітелій рогівки

AURIS – ВУХО

Auris interna – Внутрішнє вухо
Placoda otica – Вушна плакода
Fovea otica – Вушна ямка
Vesicula otica [Otocystis] – Вушний пухирець [Отоциста]
Labyrinthus membranaceus – Перитинчастий лабиринт
Pars utricularis – Маточкова частина
Laminae semicirculares – Півколові пластинки
Foci absorptionis – Фокуси абсорпції
Ductus semicirculares – Півколові протоки
Ampullae – Ампули
Crista – Гребінь
Utriculus – Маточка
Macula utriculi – Пляма маточки
Pars saccularis – Мішечкова частина
Sacculus – Мішечок
Macula sacculi – Пляма мішечка
Ductus reuniens – Сполучна протока
Ductus cochlearis – Завиткова протока
Lagena – Лагена
Organum spirale – Спіральний орган
Diverticulum endolymphaticum – Ендолімфатичний дивертикул
Ductus endolymphaticus – Ендолімфатична протока
Saccus endolymphaticus – Ендолімфатичний мішок

Capsula otica – Вушна капсула

Mesenchyma oticum – Вушна мезенхіма

Spatia perilymphatica – Перилімфатичні щілини

Labyrinthus cartilagineus – Хрящовий лабіринт

Labyrinthus osseus – Кістковий лабіринт

Canales semicirculares – Півколові канали

Vestibulum – Присінок

Cochlea – Завитка

Auris media – Середнє вухо

Saccus pharyngeus primus (I) – Перша (I) глоткова кишеня

Recessus tubotympanicus – Трубно-барабанний закуток

Tuba auditiva – Слухова труба

Diverticulum tubae auditivae (eq) – Дивертикул слухової труби (eq)

Cavum tympani – Барабанна порожнина

Cellulae tympanicae – Барабанні комірки

Antrum mastoideum – Соскоподібна печера

Cellulae mastoideae – Соскоподібні комірки

Membrana pharyngea prima (I) – Перша (I) глоткова перетинка

Membrana tympanica – Барабанна перетинка

Arcus pharyngeus [branchialis] primus (I) – Перша (I) глоткова [зяброва]
дуга

Cartilago dorsalis – Дорсальний хрящ

Incus (pleraque)⁵⁴ – Коваделко (переважно)⁵⁴

Cartilago ventralis – Вентральний хрящ

Malleus (plerisque)⁵⁴ – Молоточок (переважно)⁵⁴

M. tensor tympani – М'яз-напружувач барабанної перетинки

Arcus pharyngeus [branchialis] secundus (II) – Друга (II) глоткова
[зяброва] дуга

Cartilago dorsalis – Дорсальний хрящ

Stapes (partim)⁵⁴ – Стремінце (частково)⁵⁴

M. stapedius – Стремінцевий м'яз

Auris externa – Зовнішнє вухо

Sulcus pharyngeus [branchialis] primus (I) – Перша (I) глоткова
[зяброва] борозна

Papilla mammae proliferativa (Ru, eq) – Проліферативний сосок
молочної залози (Ru, eq)

Papilla mammae eversa (Car, su) – Вивернутий сосок молочної залози
(Ru, eq)

Ductus papillaris – Соскова протока

Sinus lactifer – Молочна пазуха

Unguicula (Car), *Ungula* (Un) – Кіготь (Car), копита (Un)

Epidermis unguiculae, ungulae – Епідерміс кігтя, копита

Campus unguiculae, ungulae – Поле кігтя, копита

Matrix unguiculae, ungulae – Матрикс кігтя, копита

Lamina unguiculae, ungulae – Пластинка кігтя, копита

Eponychium unguiculae, ungulae – Епоніхій кігтя, копита

Hypnonychium unguiculae, ungulae – Гіпоніхій кігтя, копита

Cornu (Ru) – Ріг (Ru)

Gemma cornus – Брунька рога

Epidermis cornus – Епідерміс рога

Fovea cornualis – Рогова ямка

Cirrus cornualis – Рогова щітка

Mesenchyma – Мезенхіма

Mesenchyma primarium – Первинна мезенхіма

Mesenchyma secundarium – Вторинна мезенхіма

Ectomesenchyma – Ектомезенхіма

Mesenchyma mesodermale – Мезодермальна мезенхіма

Mesoderma – Мезодерма

Dermis [Corium] - Дерма [Власне шкіра]

Dermis unguiculae, ungulae, cornus – Дерма кігтя, копита, рога

Vagina dermalis pili – Дермальна піхва волосини

Papilla pili – Сосочок волосини

M. arrector pili – М'яз-підіймач волосся

Stroma glandulae cutis – Строма залоз шкіри

Tela subcutanea – Підшкірна основа

Crista neuralis – Нервовий гребінь

Melanoblasti – Меланобласти

Melanocyti epidermales – Епідермальні меланоцити

Melanocytii dermales – Дермальні меланоцити

MEMBRANAE FETALES – ПЛОДОВІ ОБОЛОНКИ

Saccus vitellinus – Жовтковий мішок

Saccus vitellinus bilaminaris – Двопластинчастий жовтковий мішок

Saccus vitellinus trilaminaris⁵⁶ – Трипластинчастий жовтковий мішок⁵⁶

Cavum vitellinum – Жовткова порожнина

Pedunculus vitellinus – Жовткова ніжка

Ductus pedunculi vitellini – Протока жовткової ніжки

Sinus terminales – Кінцеві пазухи

Choriogenesis – Хоріогенез

Trophoblastus – Трофобласт

Cytotrophoblastus – Цитотрофобласт

Syncytiotrophoblastus – Синцитіотрофобласт

Cavum chorionicum [Celoma extraembryonicum] [Coel-] – Хоріонічна порожнина [Позазародковий целом] [Coel-]

Chorion primarium – Первинний хоріон

Villi chorii primarii⁵⁷ – Превинні ворсинки хоріона⁵⁷

Chorion secundarium – Вторинний хоріон

Villi chorii secundarii⁵⁷ – Вторинні ворсинки хоріона⁵⁷

Chorion frondosum – Ворсинчастий хоріон

Chorion laeve – Гладкий хоріон

Allantochorion [Chorion tertium] – Аланто-хоріон [Третій хоріон]

Villi chorii tertiarum⁵⁷ – Третинні ворсинки хоріона⁵⁷

Cestus chorionicus (eq) – Хоріонний пояс (eq)

Calices endometriales (eq) – Ендометріальні чашечки (eq)

Cellulae calicis (eq) – Клітини чашечок (eq)

Regression cellulae calicis (eq) – Регресивні клітини чашечок (eq)

Microcotyledones (eq) – Мікротиледони (eq)

Cotyledons – Котиледони

Areolae – Кружечки (Вінчики)

Amniogenesis – Амніогенез

Chorion primarium – Первинний хоріон
 Plica limitans⁹ – Погранична складка
 Plica chorioamniotica – Хоріо-амніотична складка
 Umbilicus amnii – Пупок амніона
 Chorion secundarium – Вторинний амніон
 Amnion – Амніон
 Cavum amnii – Порожнина амніона
 Epithelium amnii – Епітелій амніона
 Bracteolae amnioticae – Амніотичні пляшки (плямки)
 Villi amniotici (bo) – Амніотичні війки (во)
 Liquor amnioticus – Амніотична рідина
Allantogenesis – Алантогенез
 Processus allantoicus – Алантоїсний відросток
 Recessus allantoicus – Алантоїсний закуток (кишеня)
 Allantois – Алантоїс
 Ductus allantoicus [Urachus] – Алантоїсна протока [Сечова]
 Cavum allantoicum – Алантоїсна порожнина
 Liquor allantoicus – Алантоїсна рідина
 Hipromanes – Мантії
 Allantochorion – Аланто-хоріон
 Allantoamnion – Аланто-амніон
Implantation – Імплантація (Вростання)
 Phasis preimplantationis [prae-] – Преімплантаційна фаза [prae-]
 Tempus tubale – Тривалість (час) маткової труби
 Tempus uterinum – Маткова тривалість (час)
 Denudation⁵⁹ – Денудація (Оголення)
 Tempus implantationis – Імплантаційна тривалість (час)
 Phasis precontactionis [prae-] – Преконтактна фаза [prae-]
 Phasis appositionis – Апозиційна фаза
 Phasis conjunctionis⁶⁰ – Сполучна (З'єднувальна) фаза
 Phasis adhesionis [adhesionis] – Адгезійна фаза [адгезійна]
 Phasis invasionis – Початкова фаза
Placentation – Плацентація
 Placenta – Плацента

Pars fetalis – Плодова частина
 Allantochorion – Аланто-хоріон
 Amniochorion (su, Ru) – Амніо-хоріон (su, Ru)

Pars uterine – Маткова частина

Типи placentaе – Типи плацент

Placenta adeduata [Semiplacenta] (su, Ru, eq) – Невідпадна плацента
 [Напівплацента] (su, Ru, eq)

Placenta deciduata [Placenta vera] (Car) – Відпадна плацента [Справжня
 плацента] (Car)

Placenta labyrinthica⁶¹ – Лабіринтна плацента

Semiplacenta diffusa incompleta (eq) – Повна дифузна напівплацента
 (eq)

Apex necroticus – Некротична верхівка

Semiplacenta diffusa completa (eq) – Повна дифузна напівплацента (eq)

Semiplacenta cotyledonaria (Ru) – Котиледонна напівплацента (Ru)

Placentomus⁶² – Плацентом

Apex necroticus – Некротична верхівка

Placenta zonaria (Car) – Зональна плацента (Car)

Zona placentaria (Car) – Плацентарна зона (Car)

Zona paraplacentaria (Car) – Приплацентарна зона (Car)

Hematoma [Haematoma] marginale⁶³ – Крайова гематома [Гематома]

Placenta invascularis – Безсудинна плацента

Placenta vitellina – Жовткова плацента
 unilaminaris – однопластинчаста
 bilaminaris – двопластинчаста
 trilaminaris – трипластинчаста

Placenta chorionica – Хоріонічна плацента

Placenta chorioamniotica – Хоріо-амніотична плацента

Placenta vascularis – Судинна плацента

Placenta choriovitellina – Хоріо-жовткова плацента

Placenta vitellina inversa – Інвертована жовткова плацента
 incompleta – неповна
 completa – повна

Placenta chorioallantoica – Хоріо-алантоїсна плацента

Membrane interhemalis [-haemalis] – Міжкров'яна мембрана
[-кров'яна]

Placenta epitheliochorialis (su, Ru, eq) – Епітеліо-хоріальна
плацента (su, Ru, eq)

Placenta endotheliochorialis (Car) – Ендотеліо-хоріальна плацента (Car)

Funiculus umbilicalis – Пупковий канатик

Pars amniotica – Амніотична частина

Villi amniotici (bo) – Амніотичні ворсинки (bo)

Pars allantoica – Алантоїсна частина

Mesenchyma umbilicalis – Пупкова мезенхіма

Ductus allantoicus [Urachus] – Алантоїсна протока [Сечова]

Arteria umbilicalis dextra – Права пупкова артерія

Arteria umbilicalis sinistra – Ліва пупкова артерія

Vena umbilicalis dextra – Права пупкова вена

Vena umbilicalis sinistra – Ліва пупкова вена

Ductus pedunculi vitelline – Протока жовткової ніжки

DYSMORPHIA – ДИСМОРФІЇ (ПОРУШЕННЯ ФОРМИ)

TERMINI DYSMORPHICI GENERALES – ЗАГАЛЬНІ

ДИСМОРФІЧНІ ТЕРМІНИ

Typi dysmorphici generales – Загальні дисморфічні типи

Abnormalitas – Ненормальність

Amorphia – Аморфність

Anomalia – Аномалія (Вада)

Chimera [Chimaera] – Химера [Химера]

Cystosis – Кістоз

Dedifferentiatio – Дедиференціювання

Anaplasia – Анаплазія

Cataracta – Катаракта

Fibrosis – Фіброз

Heteroplasia – Гетероплазія

Metaplasia – Метаплазія

Defectio – Дефективність

Defectus – Дефект (Вада)
Deformitas – Деформація
Dysgenesis – Дисгенез
Dysplasia – Дисплазія
Dystrophia – Дистрофія
Error – Помилка
Malformatio – Виродливість
Monstrum – Виродок (Потвора)
Mosaicismus [Tessalatio] – Мозаїцизм [Тесалація]
Paraplasia – Параплазія
Polydysplasia – Полідисплазія
 Syndroma – Синдром
Nimum crescentiae – Надмірність росту
Abundantia – Надмірність
Gigantismus – Гігантизм
Hyperplasia – Гіперплазія
Hypertrophia – Гіпертрофія
Neoplasia – Новоутворення
Pseudohypertrophia – Псевдогіпертрофія
Redundantia – Надлишок
Teratoma – Тератома
Parum crescentiae – Недостатність росту
Absentia – Відсутність
Agenesis – Агенезія
Amputatio – Ампутація
Aplasia – Аплазія
Ateliosis – Незавершений розвиток
Atresia – Атрезія
Atrophia – Атрофія
Coarctatio – Звуження
Constrictio – Стиснення
Defectio – Дефектність
Deficientia – Недостатність
Deletio – Випадіння

Dissolutio – Розчинення
Hypomerismus – Недостатня сегментація
Hypoplasia – Гіпоплазія
Infantilismus – Інфантилізм
Inhibitio – Гальмування
Involutio – Інволюція
Nanismus – Карликовість
Necrosis – Омертвіння
Regressio – Регресія
Retardatio – Запізнення
Retroplasia – Зворотній розвиток
Rudimentaritas – Рудиментарність
Status crypticus – Прихований стан
Status subnumerarius – Стан зменшеної чисельності
Status vestigialis – Залишковий стан
 Vestigium – Рудимент (залишок, слід)
Positio abnormalis – Ненормальна позиція
Aberratio – Відхилення
Astrophia – Відсутність повороту
Commutatio – Підстановка
Conjunctio – Сполучення
Ectasia – Розширення
Ectopia – Неправильне положення
Herniatio – Грижоутворення
Heterotopia – Гетеротопія
Inversio – Інверсія
Malpositio – Неправильне положення
Malrotatio – Неправильний поворот
Transpositio – Переміщення
Vectio abnormalis – Ненормальне перенесення
Persistentia primordii – Персистенція зачатка
Atavismus – Атавізм
Cystis – Кіста
Dilatatio – Розширення

Diverticulum – Дивертикул

Imperforatio – Відсутність перфорації

Retentio – Затримка

Multiplicatio organi – Множинність органів

Bifurcatio – Роздвоєння

Diplogenesi – Подвійний розвиток

Duplicatio – Подвоєння

Hypermerismus – Надмірна сегментація

Multilobatio – Багаточасточковість

Reduplicatio – Редуплікація

Status accessorius – Додатковий стан

Status supernumerarius – Надчислений стан

Fusio abnormalis – Аномалія злиття

Concrescentia – Зрощення

Conjunctio – Сполучення

Obliteratio – Зарощення

Obstructio – Перекриття

Occlusio – Закриття

Stenosis – Звуження

Defectus fusionis – Дефект злиття

Ectrophia – Виворот

Fissio – Розщеплення

Fissura – Щілина

Fistula – Нориця

Schistasis – Розщепленність

Patentia – Незарощення

Septatio – Перегородчастість

Sinus – Пазуха

Gradus dysmorphogenesis – Ступінь дисморфогенезу

Errores reproductionis – Помилки репродукції

Infertilitas – Неплідність

Sterilitas – Стерильність

Mors prenatalis [prae-] – Пренатальна смерть [prae-]

Abortio – Викидень

Resorptio – Розсмоктування

Retentio – Затримка

cum calcificatione – зі звапнуванням

cum compressione – зі стисканням

cum mumificatione – з муміфікацією

Partus mortuus – Мертвонародження

Defectio congenitalis – Вроджена вада

Defectio prenatalis [prae-] – Передродова вада [prae-]

Defectio postnatalis – Післяродова вада

Defectio morphologica – Вада форми (морфологічна)

simplex – проста

Variatio – Різновиди

Malformatio – Виродливість

Anomalia – Аномалія

multiplex – множинна

Syndroma – Синдром

Monstrum – Виродок (Потвора)

Tumor monstruosus⁶⁴ – Виродкова пухлина

functionalis – функціональна

Defectio metabolica congenitalis – Вроджений метаболічний
дефект

Defectio gametogenica – Гаметогенні вади

Defectio premeiotica [prae-] – Премейотична вада [prae-]

Defectio meiotica – Мейотична вада

Defectio chromosomalіs – Хромосомна вада

Defectio genetica – Генетична вада

Defectio gametica – Гаметна вада

Defectio fertilisationis – Вади запліднення

Gametus immaturus – Незріла статевіа клітина

Gametus senilis – Стареча статевіа клітина

Polyspermia – Поліспермія

Zygota corrupta – Зіпсована зигота

Defectio implantationis – Вади імплантації

Implantatio corrupta – Зірвана імплантація

Implantatio ectopica – Ектопічна імплантація

abdominalis – черевна

primaria – первинна

secundaria – вторинна

ovarica – яєчникова

tubalis – трубна

ampullaris – ампульна

ostialis – отвірна

isthmica – перешийкова

uterina interstitialis – інтерстиційна маткова

cervicalis – шийкова

***Defectio membranarum fetalium* – Ваді плодових оболонок**

Defectio amniotica – Амніотична вада

Adhesio [Adhaesio] – Злипання [Злипання]

Hydramnion – Гідрамніон

Oligohydramnion – Олігогідрамніон

Tenia [Taenia] amniotica – Амніотична стрічка [Стрічка]

Defectio chorionica – Хоріонічна вада

Deformitas placentalis – Деформація плаценти

Defectio placentalis – Плацентарні вади

Defectio chorionica paraplacentalis – Приплацентарна хоріонічна вада

Defectio funiculi umbilicalis – Вада пупкового канатика

Funiculus arcuatus – Дугоподібний канатик

Strangulatio – Задушення

Amputatio – Відтинання

Anomalia vascularis – Судинна вада

***Defectio embryogenesis* – Ваді ембріогенезу**

Defectio aggregationis – Вада скупчення

Defectio canalisationis – Вада каналізації

Defectio compositionis – Вада розміщення

Defectio conclusionis – Вада змикання

Defectio conjunctionis – Вада сполучення

Defectio crescentiae – Вада росту

Defectio differentiationis – Вада диференціювання

Defectio fissionis – Вада розщеплення
Defectio mifrationis – Вада переміщення
Defectio perforationis – Вада перфорації
Defectio plicationis – Вада складкоутворення
Defectio retrogressionis – Вада ретрогресії
Defectio retroplasiae – Вада ретроплазії
Defectio separationis – Вада розділення
Defectio septationis – Вада утворення перегородки

Embryo defectum – Вад зародка

Blastoma – Пухлина
Conceptus abortivus – Абортівне запліднення
Conceptus corruptus – Зірване запліднення
Deformitas localis – Місцева деформація
 simplex – проста
 multiplex – множинна
Dyspraxia – Функціональний розлад
Embryo amorphicum – Аморфний зародок
Gemini conjuncti – Зрощені близнюки
Monstrum – Виродок (Потвора)
Partus mortuus – Мертвонародження
Tumor monstruosus⁶⁴ – Виродкова пухлина

Forma abnormalis – Ненормальна форма

 totalis – цілковито
 subtotalis – частково
Fetus – Плід
 amorphicus – аморфний
 calcificatus – звапнований
 compressus [rapyruscus] – затиснутий [папірусний]
 inclusus – включений
Geminus acardiacus – Безсерцевий близнюк
 Defectio cordis – Вада серця
 totalis – повна
 subtotalis – неповна
Gemini conjuncti – Зрощені близнюки

athyroides [athyreoides] [Cretinus] – атироїдний [атироїдний]
[Кретин]

Animalculum – Тваринка

Gigas – Гігант

Acromegalicus – Акромегалічний

DYSMORPHOGENESIS – ДИСМОРФОГЕНЕЗ

CAUSAE DYSMORPHOGENESIS – ПРИЧИНИ ДИСМОРФОГЕНЕЗУ

Causa genetica – Генетичні причини

Defectio chromosomalіs – Хромосомні дефекти

Karyotypus modificatus – Змінений каріотип

Abundantia chromosomalіs – Хромосомна надлишковість

Deficientia chromosomalіs – Хромосомна нестача

**Aberration numerica chromosomalіs – Хромосомна числова
аберація**

Aneuploidea – Анеуплоїдія

Heteroploidea – Гетероплоїдія

Hyperploidea – Гіперплоїдія

Triploidea – Триплоїдія

Plyploidea – Поліплоїдія

Hypoploidea – Гіпоплоїдія

Monoploidea – Моноплоїдія

Aneusomia – Анеусомія

Monosomia – Моносомія

Trisomia – Трисомія

Polysomia – Полісомія

Gonosomia – Гоносомія

Monosomia – Моносомія

Trisomia – Трисомія

Autosomia – Аутосомія

Monosomia – Моносомія

Trisomia – Трисомія

Polysomia – Полісомія

Mosaicismus – Мозаїцизм

**Aberratio morphologica chromosoma – Морфологічна аберация
хромосом**

Deletio – Випадіння

Duplicatio – Подвоєння

Fractura – Перелом

Indisjunctio – Неправильне сполучення

Inversio – Інверсія

Isochromosoma – Ізохромосома

Translocatio – Транслокація

Chromosoma anuliforme – Кільцеподібна хромосома

Satelles – Супутник

Defectio genetica – Генетичні вади

Defectio hereditaria – Спадкова вада

Mutatio genorum – Мутація генів

Deletio – Випадіння

Duplicatio – Подвоєння

Genum letale – Летальний ген

Genum mutants – Мутантний ген

Translocatio – Транслокація

Genum autosomale – Аутосомний ген

dominants – домінантний

recessivum – рецесивний

Genum gonosomale – Гоносомний ген

dominants – домінантний

recessivum – рецесивний

Causa functionalis – Функціональні причини

Deficientia – Недостатність

stimulatoria – стимулююча

reactiva – реактивна

cytogenetica – цитогенетична

histogenetica – гістогенетична

organogenetica – органогенетична

Abnormalitas crescentiae – Ненормальність росту

Agenesis – Агенезія

Atavismus – Атавізм

Conjunctio – Сполучення

Macroplasia – Макроплазія

Microplasia – Мікроплазія

Crescentia abnormalis – Ненормальний ріст

Organismus totalis – Цілого організму

Asymmetria [Hypertrophia unilateralis] – Асиметрія [Однобічна гіпертрофія]

Amorphia [Fetus amorphus] – Аморфність [Аморфний плід]

Hypertrophia symmetrica [Gigantismus] – Симетрична гіпертрофія [Гігантизм]

Deficientia [Nanismus] – Недостатність [Карликовість] hormonalis – гормональна

pituitaria [Nanus pituitarius] – гіпофізарна [Гіпофізарний карлик]

thyroidea [thyreoidea] [Nanus aretinicus] – тироїдна [тироїдна] [Карлик-кретин]

vitaminalis – вітамінна

Defectus plasmaticus [Aprosopia] – Плазматичний дефект [Відсутність лиця (морди)]

Organum unum, Pars localis – Окремий орган, Локальна частина

Deficientia – Недостатність

Agenesis – Агенезія

Atresia – Атрезія

Hypoplasia – Гіпоплазія

Defectus canalisationis – Дефект каналізації (відтоку)

Defectus fusionis – Вада злиття

Apertura persistens – Персистуючий отвір

Fissura persistens – Персистуюча щілина

Patentia persistens – Персистуюче незарощення

Defectus separationis – Вада розділення

Defectus septationis – Вада утворення перегородок

intracardiacus – внутрішньосерцева

Cor triloculare – Трикамерне серце

intracelomicus [-coel-] – внутрішньоцеломічна [-coel-]

Hiatus phrenicus – Діафрагмальний отвір

Abundantia – Надмірність

Gigantismus localis – Місцевий гігантизм

Hyperplasia – Гіперплазія

totalis – загальна

partialis - часткова

Hypertrophia – Гіпертрофія

Multiplication organi – Множинність органа

Organum supernumerarium – Надчисельність органа

Superlobatio – Надмірне число часток

Superpartitio – Надмірне число частин

Abnormalitas organi – Ненормальність органа

Defectio – Вада

fusionis – злиття

hormonalis – гормональна

migrationis – міграційна

Deficientia – Недостатність

cellularis – клітинна

organalis – органна

Abundantia – Надмірність

perforationis – перфорації

plicationis – складкоутворення

retroplastica – ретропластична

synthesis – синтезу

Duplicatio – Подвоєння

Organum unum – Одного органа

partialis – часткове

totalis – повне

Organismus totalis – Цілого організму

Polyembryonia – Поліембріонія

Corpora conjuncta⁶⁶ – Сполучені (з'єднані, зрощені) тіла

Ectopia – Ектопія

hernialis – грижова

inversionalis – інверсійна

originalis – оригінальна

translocationalis – транслокаційна

Ectrophia – Виворот

Inversio – Інверсія

partialis – часткова

totalis – загальна

Persistentia – Персистенція

Atresiae naturales – Природні зарощення

Formae fetales – Плодові форми

Syndroma – Синдром

Abnormalitas textus – Ненормальність тканини

Abundantia – Надмірність

integumentalis – покривна

dermalis – дермальна

epidermalis – епідермальна

Stratificatio [Ichthyosis] – Числа шарів (Розшарування) [Іхтіоз]

Pigmentatio [Melanismus] – Забарвлення [Меланізм]

vascularis – судинна

Excrescentia cartilaginea [Nodulus cartilagineus] – Хрящовий виріст

[Хрящовий вузлик]

Excrescentia ossea [Exostosis] – Кістковий виріст [Екзостоз]

Neoplasia – Новоутворення

textus neuralis [Neuroblastoma] – нервова тканина [Нейробластома]

textus notochordalis [Chordoma] – нотохондральна тканина

[Хондрома]

textus renalis [Nephroblastoma] – ниркова тканина [Нефробластома]

Ametastasis – Аметастаз

Heteroplasia – Гетероплазія

Hypofunctio – Гіпофункція

Hyperfunctio – Гіперфункція

metabolica – метаболічна

somatica – соматична
Deficientia – Недостатність
intracellularis – внутрішньоклітинна
cellularis – клітинна
Dysplasia – Дисплазія
ectodermalis – ектодермальна
epidermalis – епідермальна
neuralis – нейральна
ossea – кісткова
Achondroplasia – Ахондроплазія
Osteogenesis imperfect – Недосконалий остеогенез
multiplex – множинна
Retroplasia – Ретроплазія
**Abnormalitas interactionis cellularis – Ненормальність
міжклітинної взаємодії**
Absentia – Відсутність
Deficientia – Недостатність
Impedimentum – Перешкода

TERMINI DYSMORPHICI SPECIALES – СПЕЦІАЛЬНІ
ДИСМОРФОЛОГІЧНІ ТЕРМІНИ

Defectus capitis – Вадя голови
Defectus cranialis – Вадя черепа
Acephalia – Ацефалія (Відсутність голови)
Ceboccephalia – Цебоцефалія (Мавп'яча голова)
Dicerphalia – Дицефалія (Двоголовість)
Hemiccephalia – Геміцефалія (Півголовість)
Hydrocephalia – Гідроцефалія (Водянка голови)
Macrocephalia – Макроцефалія (Збільшення голови)
Microcephalia – Мікроцефалія (Зменшення голови)
Craniosynostosis⁶⁷ – Зрощення кісток черепа
Oxyccephalia – Оксицефалія (Шпилеподібна голова)
Rachyccephalia – Пахіцефалія (Короткоголовість)

Plagioccephalia – Плагіоцефалія (Несиметрична голова)
Scaphoccephalia – Скафоцефалія (Вузькоголовість)
Schistoccephalia [Cephaloschisis] – Шістоцефалія (Розщеплення голови)
[Цефалошиз]

Triccephalia – Трицефалія (Триголовість)
Canalis cranio-pharyngeus – Черепноглотковий канал
Acrania – Акранія (Відсутність черепа)
Hemicrania – Гемікранія (Відсутність половини черепа)
Schistocrania [Cranioschisis] – Шістокранія (Розщеплення черепа)
[Краніюшиз]

Defectus encephalicus – Вадн головного мозку

Anencephalia – Аненцефалія (Відсутність головного мозку)
Exencephalia – Екзенцефалія (Грижа мозку)
Nurorplasia prosencephali⁶⁸ – Гіпоплазія переднього мозку
Dysplasia cerebelli – Дисплазія мозочка
Abiotrophia cerebelli – Абіотрофія мозочка
Hydrancephalia – Гідренцефалія (Водянка головного мозку)
Macrencephalia – Макроенцефалія (Збільшення головного мозку)
Micrencephalia – Мікроенцефалія (Зменшення головного мозку)
Agyria – Агірія (Відсутність закруток)
Microgyria – Мікрогірія (Зменшення закруток)
Rachygyria – Пахігірія (Потовщення закруток)
Polygyria – Полігірія (Збільшення кількості закруток)
Encephalocelia [-coelia] – Енцефалоцеле (Грижа мозку) [-coelia]
Meningocelia [-coelia] – Менінгоцеле (Грижа мозкових оболонок)
[-coelia]

cranialis – черепна

spinalis – хребетна (спинномозкова)

Meningoencephalocelia [-coelia] – Менінгоенцефалоцеле (Грижа
мозкових оболонок і головного мозку) [-coelia]

Defectus lingualis – Вадн язика

Aglossia – Аглосія (Відсутність язика)
Ankyloglossia – Анкілоглосія (Вкорочення вуздечки язика)
Macroglossia – Макроглосія (Збільшений язик)

Microglossia – Мікроглосія (Зменшений язик)
 Diglossia – Диглосія (Подвоєний язик)
 Pachyglossia – Пахіглосія (Потовщений язик)
 Schistoglossia – Шистоглосія (Роздвоєний язик)
Defectus maxillaris et mandibularis – Вади верхньої і нижньої щелеп
 Agnathia – Агнатія (Відсутність верхньої щелепи)
 Brachygnathia interior, superior – Недорозвиненість верхньої і нижньої щелеп
 Prognathia interior, superior – Виступ вперед верхньої і нижньої щелеп та зубів
 Dignathia – Дигнатія (Подвоєна верхня щелепа)
 Macrognathia – Макрогнатія (Збільшена верхня щелепа)
 Micrognathia – Мікрогнатія (Зменшена верхня щелепа)
 Hypognathia – Гіпогнатія (Недорозвинена нижня щелепа)
 Schistognathia [Gnathoschisis] – Шистогнатія [Роздвоєна верхня щелепа]
 Otaghathia⁶⁹ – Отогнатія (Недорозвиненість вух)
Defectus facialis – Вади лица (морди)
 Aprosofia – Апрозофія (Відсутність лица)
 Diprosofia – Дипрозофія (Подвоєння лица)
 Schistoprosofia – Шистопрозофія (Розщеплення лица)
 Fissura facialis obliqua – Коса лицева щілина
 Defectus oralis – Ротові вади
 Astomia – Астомія (Відсутність рота)
 Macrostomia – Макростомія (Збільшення рота)
 Microstomia – Мікростомія (Зменшення рота)
 Defectus nasalis – Носові вади
 Arrhinia – Аринія (Відсутність носа)
 Dirrhinia – Диринія (Подвоєння носа)
 Achalasia choanae – Нездатність розслаблення хоан
 Proboscis – Хоботоподібне лице
Syndroma schistopalatinum – Синдром розщепленого піднебіння
 Defectus labialis – Губні вади
 Acheilia – Ахейлія (Відсутність губ)

Macrocheilia – Макрохейлія (Збільшення губ)
Schistocheilia [Fissio labialis] – Шистохейлія (Розщеплення губ)
[Губне розщеплення]
unilateralis – однобічне
bilateralis – двобічне
mediana – серединне

Defectus palatinus – Піднебінні вади
Palatinum fissum – Розщеплене піднебіння
Fissura palatina – Піднебінна щілина
mediana – серединна
unilateralis – однобічна
bilateralis – двобічна

Defectus ocularis – Очні вади
Anophthalmia – Анофтальмія (Відсутність ока)
Cryptophthalmia – Криптофтальмія (Приховане око)
Cyclopa – Циклопія (Одноокість)
Macrophthalmia – Макрофтальмія (Збільшення ока, бичаче око)
Microphthalmia – Мікрофтальмія (Зменшення ока)
Hypertelorismus ocularis – Гіпертелоризм очей (Збільшена відстань між очима)
Hypertelorismus orbitalis – Гіпертелоризм очниць (Збільшена відстань між очницями)
Ablepharia – Аблефарія (Відсутність повік)
Blepharophimosis – Блефарофімоз (Звуження очної щілини)
Ankyloblepharia – Анкілоблефарія (Зростання країв повік)
Dacryostenosis – Дакріостеноз (Звуження носослізної протоки)
Cornea conicalis – Конічна рогівка
Cornea plana – Плоска рогівка
Cornea perforata – Перфорована рогівка
Fovea lentis persistens – Персистуюча ямка кришталика
Aniridia – Відсутність райдужки
Coloboma iridis – Колобома (Щілина) райдужки
Polycoria – Полікорія (Множинність зіниць)
vera – справжня

spuria – несправжня
 Membrana pupillaris persistens – Персистуюча зінична перетинка
 Glaucoma congenitale – Вроджена глаукома
 Aplasia lentis [Aphakia] – Відсутність кришталика [Афакія]
 Cataracta congenitalis – Вроджена катаракта
 Ectopia lentis – Ектопія (Неправильне положення) кришталика
 Arteria hyaloidea persistens – Персистуюча склиста артерія
 Hypoplasia choroideae [chorioideae]⁷⁰ – Гіпоплазія судинної оболонки
 ока [судинної]
 Cystis retinalis – Сітківкова кістка
 Coloboma retinae – Колобома (Щілина) сітківки
 Atrophia retinae – Атрофія сітківки
 Dysplasia retinae – Дисплазія сітківки
Defectus auricularis – Вушні вади
 Otocephalia – Отоцефалія (Горизонтальне розміщення вушних
 раковин)
 Ankylotia – Анкілотія (Зрощення зовнішнього слухового ходу)
 Synotia – Синотія (Зрощення вух)
 Microtia – Мікротія (Зменшена вушна мушля)
 Anotia – Анотія (Відсутність вушної мушлі)
 Macrotia – Макротія (Збільшена вушна мушля)
 Polyotia – Поліотія (Збільшена кількість вушних мушель)
 Cystis preauricularis [prae-] – Передвушна кіста [prae-]
 Sinus preauricularis [prae-] – Передвушна пазуха [prae-]
Defectus dentalis – Зубні вади
 Anodontia – Анодонтія (Відсутність зубів)
 Hyperodontia – Гіпердонтія (Збільшені зуби)
 Hypodontia – Гіподонтія (Зменшені зуби)
 Polyodontia – Полідонтія (Зверхкомплектні зуби)
 Polyphyodontia – Поліфіодонтія (Посилений ріст зубів)
 Enameloma [Adamantinoma] – Енамелома [Адамантинома]
 Cystis dentigera – Зубна кіста
Defectus cervicalis – Шийні вади
 Costa cervicalis – Шийне ребро

Cystis cervicalis – Шийна кіста

branchialis – зяброва

thyroglossalis [thyreo-] – щитозязикова [thyreo-]

Fistula cervicalis [branchialis] – Шийна нориця [зяброва]

Sinus cervicalis [branchialis] – Шийна пазуха [зяброва]

Saccus pharyngeus persistens – Персистуючий глотковий мішок

Glandula thyroidea [thyreoidea] absens – Відсутність щитоподібної
[щитоподібної] залози

Glandula thyroidea [thyreoidea] accessoria – Додаткова щитоподібна
[щитоподібна] залоза

Malpositio glandulae thyroideae [thyreoideae] – Неправильне положення
щитоподібної [щитоподібної] залози

Defectus columnae vertebralis – Вад хребетного стовпа

Vertebra thoracica accessoria – Додатковий грудний хребець

Vertebra lumbalis accessoria – Додатковий поперековий хребець

Vertebra sacralis accessoria – Додатковий крижовий хребець

Kyphosis – Кіфоз (Верхній згин, Горб)

Lordosis – Лордоз (Нижній згин)

Scoliosis – Сколіоз (Бічний згин)

Kyphoscoliosis – Кіфосколіоз (Згин назад і убік)

Torticollis⁷¹ – Тортіколіс (Кривошия)

Hemivertebra – Половинний хребець

Vertebra transitoria⁷² – Перехідний хребець

Chordoma – Хондрома (Пухлина, що походить із залишків спинної
струни зародка)

Neuroblastoma – Нейробластома

Rachischisis vertebralis – Розщеплення хребта

Fissure craniospinalis – Черепноспинна щілина

Fissure arcus vertebrae – Щілина дуги хребця

Spina bifida – Розщеплення хребта

Meningocele [-coelia] – Менінгоцеле (Грижа мозкових оболонок)
[-coelia]

Defectus medullae spinalis – Вад спинного мозку

Amyelia – Амелія (Відсутність спинного мозку)

Diplomyelia – Дипломієлія (Подвоєння спинного мозку)
Schistomyelia [Myeloschisis] – Шистомієлія [Мієлошизис]
(Розщеплення спинного мозку)

Spina bifida – Розщеплення хребта

aperta – відкрите

occulta – закрите

Meningocele [-coelia] – Менінгоцеле (Грижа мозкових
оболонок) [-coelia-]

Myelocelia [-coelia] – Мієлоцеле (Грижа спинного мозку)
[-coelia-]

Meningomyelocelia [-coelia] – Менінгомієлоцеле (Грижа
спинного мозку з оболонками) [-coelia-]

Defectus thoracici – Грудні вади

Defectus cardiacus – Вади серця

Acardia – Акардія (Відсутність серця)

Diplocardia – Диплокардія (Подвійне серце)

Hemicardia – Гемікардія (Відсутність половини серця)

Ectocardia – Ектокардія (Зовнішнє серце)

Dextrocardia – Декстрокардія (Правостороннє серце)

Dextroaorta – Правостороння аорта

Ectopia cordis – Зміщення серця

Cor biloculare – Двокамерне серце

Cor triloculare – Трикамерне серце

biatriale – двопередсердне

biventriculare – двошлуночкове

Defectus septi interatrialis – Вади міжпередсердної перегородки

Foramen ovale persistens – Персистуючий овальний отвір

Septum primum absens – Відсутність першої перегородки

Septum secundum absens – Відсутність другої перегородки

Defectus septi interventricularis – Вади міжшлуночкової перегородки

Foramen interventriculare patens – Незарощений міжшлуночковий
отвір

Pars membranaea defecta – Дефект перетинчастої частини

Pars muscularis defecta – Дефект м'язової частини

Fistula tracheoesophagealis [-oeso-] – Трахео-стравохідна нориця
[-oeso-]

Cystis pulmonalis – Легенева кіста

Multilobatio pulmonis – Збільшення числа легневих часток

Lobus azygos – Непарна частка

Pulmo polycystica – Багатокістозна легеня

Hypoplasia pulmonis – Гіпоплазія легень

Situs inversus visceralis – Обернене положення нутрощів

partialis – часткове

totalis – повне

Defectus abdominales – Черевні вади

Defectus canalis alimentarii – Вади травного каналу

Brachyesophagia [-oeso-] – Короткий стравохід [-oeso-]

Megaesophagia [-oeso-] – Збільшений стравохід [-oeso-]

Achalasia esophagi [oesophagi] – Ахалазія стравоходу [стравоходу]

Fistula tracheoesophagealis [-oeso-] – Трахео-стравохідна нориця
[-oeso-]

Ventriculus thoracicus – Грудний шлунок

Malrotatio intestine – Неправильний поворот кишки

Situs inversus abdominalis – Обернене положення черевних органів

Diverticulum intestinale jejunum – Дивертикул клубової кишки

Diverticulum jejunale patens – Незарощений клубовий дивертикул

Chorda fibrosa – Волокнистий тяж

Fistula umbilicalis – Пупкова нориця

Mucosa gastrica umbilicalis – Шлункова слизова оболонка пупка

Volvulus congenitalis – Вроджений заворот кишок

Mesenterium inconjunctum – Несполучена брижа

Lobus hepatis accessorius – Додаткова печінкова частка

Stenosis ductus choledochi – Звуження жовчної протоки

Pancreas anulare – Кільцеподібна підшлункова залоза

Hernia – Грижа (Кила)

diaphragmatica – діафрагмальна

umbilicalis – пупкова

inguinalis – пахвинна

Everteratio – Евентерація (Випадіння черевних нутрощів)

Gastroschisis – Розщеплення шлунка

Schistocelia [-coelia] – Розщеплення живота [-coelia]

Exomphalos – Пупкова грижа (ембріональна)

Omphalocelia [-coelia] – Пупкова грижа [-coelia]

Cecum [Caecum] mobile – Рухома сліпа [Сліпа] кишка

Ectopia ceci [caeci] – Неправильне положення сліпої [сліпої] кишки

Megacolon – Мегаколон (Вроджене розширення товстої кишки)

Aganglionosis – Агангліоз (Відсутність гангліозних клітин у міжм'язовому нервовому сплетенні товстої кишки)

colonica – ободової кишки

rectalis – прямої кишки

Fistulae rectales – Нориці прямої кишки

Anus imperforatus – Неперфорований відхідник

Defectus organorum urinarium – Вад сечових органів

Ren glomeratus – Клубочкова нирка

Ren lobatus – Почасткована нирка

Ren pelvicus – Тазова нирка

Ren polycysticus – Багатокістозна нирка

Ren sigmoideus – Сигмоподібна нирка

Ren unguiformis – Кігтеподібна нирка

Ureter duplex – Подвоєний сечовід

Ureter bifurcatus – Роздвоєний сечовід

Ureter ectopicus – Неправильне положення сечоводу

Ureter dorsocavalis – Дорсокавальний сечовід

Stenosis ureteris – Звуження сечоводу

Ectopia vesicae urinariae – Неправильне положення сечового міхура

Cystis urachilis – Кіста сечової протоки

Sinus urachilis – Пазуха сечової протоки

Defectus organorum genitalium – Вад статевих органів

Hydrocelia [-coelia] testis – Водянка [-coelia] яєчка

Ectopia testis – Неправильне положення яєчка

Anorchismus – Анорхізм (Відсутність яєчка)

Cryptorchismus – Крипторхізм (Неопущення яєчка)

Polyorchismus – Поліорхізм (Надчисельність яєчка)
Hermaphroditismus – Гермафродитизм
Pseudohermaphroditismus – Псевдогермафродитизм
Diphallia – Подвоєння прутня
Epispadia – Епіспадія (Щілина верхньої поверхні прутня)
Hypospasia – Гіпоспадія (Щілина нижньої поверхні прутня. Дефект задньої стінки сечівника у самок)
Anovaria – Ановарія (Відсутність яєчника)
Polyovaria – Поліоварія (Надчисельність яєчника)
Ovotestis – Овотестіс
Intersexus – Інтерсекс (Тип статевого розвитку)
Uterus infantilis – Інфантильна матка
Uterus unicornis – Однорога матка
Uterus bicervicalis – Двошийкова матка
Uterus duplex – Подвійна матка
Uterus didelphys – Дидельфінна матка
Vagina septata – Перегородчаста піхва
Defectus apparatus urogenitalis – Вади сечостатевого апарату
Cloaca persistens – Персистуюча клоака
Fistula – Нориця
 rectourethralis – прямокишково-сечівникова
 rectovaginalis – прямокишково-півхова
 rectovesicalis – прямокишково-міхурова
 rectovestibularis – прямокишково-присінкова
 vesicovaginalis – міхурово-півхова
Defectus urethrae masculinae – Вади чоловічого сечівника
 Urethra diphallica – Двопрутневий сечівник
 Urethra epispadiaca – Епіспадичний сечівник
 Urethra hypospadiaca – Гіпоспадичний сечівник
Phimosis – Фімоз
Defectus integumenti – Вади зовнішнього покриву
Ichthyosis – Іхтіоз
Polymerismus – Полімеризм (Збільшення кількості сегментів)
Achorea – Відсутність волосся

Alopecia – Алопеція (Облисіння)

Atrichia – Атрихія (Відсутність волосяного покриву)

Hypertrichosis – Гіпертрихоз (Збільшення волосяного покриву)

Hypotrichosis – Гіпотрихоз (Зменшення волосяного покриву)

Anhidrosis – Ангідроз (Відсутність потовиділення)

Hypohidrosis – Гіпогідроз (Зменшення потовиділення)

Hypochromia – Зменшення пігментації шкіри

Albinismus – Альбінізм

 partialis – частковий

 totalis – повний

Hyperchromia – Збільшення пігментації шкіри

Melanismus – Меланізм

Nevus [Naevus] – Невус [Невус]

Cystis dermoidea – Дерматоїдна кіста

Cystis pilonidalis – Пілонідальна (волосяна) кіста

Dermoideum – Дермоїдеум (Мішкоподібна пухлина з зародковими шкірними утвореннями)

Excrescentia preauricularis [prae-] – Передвушний виріст [prae-]

Fistula pilonidalis – Пілонідальна нориця

Sinus dermalis – Дермальна (шкірна) пазуха

Sinus pilonidalis – Пілонідальна пазуха

Onychodystrophia – Розлади нігтьоутворення (рогових пальцевих утворень)

Anonychia – Аноніхія (Відсутність нігтів)

Hyperonychia – Гіпероніхія (Посилене нігтьоутворення)

Polyonychia – Поліоніхія (Множинність нігтів)

Dymastia – Дисмастія

Amastia – Амастія (Відсутність молочної залози)

Gynecomastia [Gynaecomastia] – Гінекомастія [Гінекомастія]

(Наявність молочної залози у самців)

 unilateralis – однобічна

 bilateralis – двобічна

Hypermastia – Гіпермастія (Множинність молочної залози)

Macromastia – Макромастія (Збільшена молочна залоза)

Micromastia – Мікромастія (Зменшена молочна залоза)
Polymastia – Полімастія (Збільшена кількість молочної залози)
Athelia – Ателія (Відсутність молочної залози)
Hyperthelia – Гіпертелія (Множинність сосків)
Microthelia – Мікротелія (Зменшення сосків)
Polythelia – Політелія (Надчисельність сосків)

Defectus skeletales – Скелетні вади

Absentia – Відсутність

longitudinalis – поздовжня
radialis, tibialis – променева, великогомілкова
ulnaris, fibularis – ліктьова, малогомілкова
centralis – центральна
transversalis – поперечна
terminalis – кінцева

Fusio – Зрощення

glenoidalis – плечосуглобове
cubitalis – ліктьове
radioulnaris (Car, su) – променево-ліктьове (Car, su)
carpalis – зап'ясткове
metacarpalis (Car, su) – п'ясткове (Car, su)
phalangealis – фалангове
digitalis – пальцеве
coxalis – кульшове
genualis – колінне
tibiofibularis (Car, su) – міжгомількове (Car, su)
tarsalis – заплеснове
metatarsalis (Car, su) – плеснове (Car, su)

Dysmelia – Вади розвитку кінцівок

Amelia – Амелія (Відсутність кінцівок)
Brachymelia – Брахімелія (Вкорочення кінцівок)
Dimelia – Димелія (Подвоєння кінцівок)
Dolichostenomelia – Доліхостеномелія (Кінцівки павука)
Ectromelia – Ектромелія (Значний недорозвиток (задніх) кінцівок)
Hemimelia – Гемімелія (Відсутність однієї кінцівки)

Macromelia – Макромелія (Збільшення кінцівок)
 Meromelia⁷⁵ – Меромелія [Вкорочення частин кінцівок]
 Micromelia – Мікромелія (Зменшення кінцівок)
 Notomelia – Нотомелія (Додаткові кінцівки на спині)
 Peromelia⁷⁵ – Перомелія (Мала довжина кінцівок при нормальному тулубі)
 Phocomelia – Фокомелія (Недорозвиток проксимальних відділів кінцівок)
 preaxialis [prae-] – передосьовий [prae-]
 postaxialis – післяосьовий
 Polymelia – Полімелія (Множинність кінцівок)
 Schistomelia – Шистомелія (Розщеплення кінцівок)
 Sirenomelia – Сиреномелія (Зрощення задніх кінцівок)
 Symmelia – Симелія (Зрощення кінцівок)
 Abrachia – Абрахія (Відсутність передніх кінцівок)
 Hemihypertrophia brachialis – Плечова гемігіпертрофія
 Macrobrachia – Макробрахія (Збільшені передні кінцівки)
 Microbrachia – Мікробрахія (Зменшені передні кінцівки)
 Tribrachia – Трибрахія (Потрійні передні кінцівки)
 Acheiria – Ахейрія (Відсутність кистей)
 Dicheiria – Дихейрія (Подвоєння кистей)
 Macrocheiria – Макрохейрія (Збільшення кистей)
 Microcheiria – Мікрохейрія (Зменшення кистей)
 Schistocheiria [Cheiroschisis] – Шистохейрія [Хейрошиз] (Розщеплення кистей)
 Arophia – Арофія (Відсутність стоп)
 Macrophia – Макрофія (Збільшення стоп)
 Monopodia – Монофія (Відсутність однієї стопи)
 Schistopodia [Podoschisis] – Шистофія [Подошиз] (Розщеплення стопи)
 Sympodia – Симфія (Зрощення стоп)
 Tripodia – Трифія (Потрійна стопа)
 Adactylia – Адактилія (Відсутність пальців)
 Ankylodactylia – Анкілодактилія (Зрощення суглобів пальців)

Arachnodactylia – Арахнодактилія (Пальці павука)
Brachydactylia – Брахідактилія (Вкорочені пальці)
Camptodactylia – Камптодактилія (Згинальна контрактура V пальця кисті)
Clinodactylia – Клінодактилія (Викривлення пальців)
Ectrodactylia – Ектродактилія (Відсутність одного або кількох пальців)
Macrodactylia – Макродактилія (Збільшені пальці)
Microdactylia – Мікродактилія (Зменшені пальці)
Polydactylia – Полідактилія (Множинність пальців)
Polysyndactylia – Полісиндактилія (Множинність пальців і їх зрощення)
Syndactylia – Синдактилія (Зрощення пальців)
Hyperphalangia [Polyphalangia] – Гіперфалангія [Поліфалангія] (Збільшення кількості фаланг)
Hypophalangia – Гіпофалангія (Зменшення кількості фаланг)
Triphalangia digiti I – Трифалангія першого пальця
Talipes – Клишоногість
Arthrogryposis – Тонічні судоми (судороги) і контрактури кінцівок
Contractura tendinis – Контрактура сухожилка
Deformitas flexa articulationis – Згинальна суглобова деформація
Deformitas angularis articulationis (valgus, varus) – Кутова суглобова деформація (повернутий усередину, вивернутий назовні)
Exostosis – Екзостоз (Кістковий нарост)
Hyperostosis – Гіперостоз (Розростання кісткової тканини)
Synostosis – Синостоз (Зрощення кісток)
Osteochondrodysplasia – Остеохондроплазія
Osteochondrodystrophia – Остеохондродистрофія

КОМЕНТАРІ

¹ Phylogenesis, Reproductio asexualis [agametica]. Ці терміни не мають відношення до змісту заголовка «Репродукція ссавців».

²Tempus libidinis, Tempus gestationis. Перший термін вказує на тривалість статевої пристрасті, а другий – на тривалість вагітності.

³Multiparitas. Термін відноситься до тварин з багатьма успішними вагітностями.

⁴Gestatio polyembryonica [Polyparitas]. Цим терміном відмічають тварин, які вагітні багатьма ембріонами і, які доглядають новонароджених.

⁵Spermiogenesis. Це останній період сперматогенезу за якого сперматиди набувають морфологічних ознак сперматозоїдів.

⁶Spheroideum [Sphaeroideum]. Конкретний термін для 2-16 бластомерів, які утворюються внаслідок дроблення зиготи.

⁷Compactiois. Це нещодавно введений термін, який характеризує певний етап дроблення зиготи за якого утворені бластомери щільно прилягають один до одного і утворюють компактний шар. Це властиво для морули і бластули, які мають сферичну форму. Компактність розташування бластомерів є важливим критерієм для оцінки передімплантаційних ембріонів.

⁸Expansio nodi embryonici. Цей термін вказує на розростання (розтягнення) зародкового вузла.

⁹Plica limitans. Це погранична складка, яка обмежує амніотичну складку, що підіймається над зародковим диском і бере участь у розвитку хоріо-амніотичної складки.

¹⁰Odontoblasti. Експериментально підтверджено, що ці клітини походять із нервових гребенів.

¹¹Textus epithelioideus. Ця тканина утворює кіркову речовину надниркових залоз і паренхіму статевих залоз.

¹²Osteogenesis membranacea [desmalis]. Синонім, який використовують ембріологи Німеччини.

¹³Processus neuralis vertebrae. Це новий термін, який відображає походження дуги хребців у філогенезі.

¹⁴Osteocranium. Даний термін введений у друге видання ембріологічної номенклатури тому, що його використовують у підручниках з ветеринарної ембріології.

¹⁵Ala ossis presphenoidalis [prae-]. У цій структурі можуть бути хрящові включення глоткової дуги.

¹⁶Cartilago physialis and N.H. Це ділянка росту і кальцифікації хряща, яка розташована між епіфізами і метафізом. Даний термін замінює

термін *Lamina epiphysialis* першого видання номенклатури відповідно N.A.V. і N.H.

¹⁷*Musculatura vasorum*. Приведений термін немає відношення до мускулатури дуги аорти, яка розвивається із нервового гребеня. Для інших судин дивись «Судинна система» стор 49.

¹⁸*Ductus thyroglossus*. Це альтернатива терміну «*Ductus thyroglossalis*», який був використаний у першому виданні N.E.V. У другому виданні номенклатури цей термін видалили, замінивши його терміном «*Ductus thyroglossus*», який також використовується і в N.A.V.

¹⁹ *Laminae hepaticae*. Цей термін замінює термін «Печінкові балки».

²⁰ *Insulae pancreaticaе*. Панкреатичні острівці можуть розвиватись із клітин нервових гребенів.

²¹*Vestigium ductus vitellini*. Раніше цю структуру називали дивертикул Меккеля.

²²*Plica genitalis*. Цей термін замінив колишній термін «Сечостатева перегородка», який рідко використовується у ветеринарній ембріології і часто його помилково ототожнювали з сечостатевою складкою, або з сечопрямокишковою перегородкою. Названа складка відокремлює прямокишкове впинання від пузирностатевого в постнатальному періоді онтогенезу і містить сім'явиносну протоку.

²³*Cardiogleia* [*Cardiogelatina*]. На англійську мову цей термін перекладають як «Серцеве желе».

²⁴*Septum intermedium*. Ця трабекулярна перегородка розділяє загальний передсердно-шлуночковий канал на правий і лівий. Вона утворює основу в якій міжпередсердна і міжшлуночкова перегородки з'єднуються, що забезпечує повне відокремлення правого і лівого передсердь та відповідних шлуночків один від одного.

²⁵*Limbus fossae ovalis*. Після родів овальний отвір закривається заслінкою і помітний у перегородці передсердь зі сторони правого передсердя у вигляді овальної ямки. Прилягаюче до її периферії підвищення називають пружком.

²⁶ *Foramen interventriculare primum*. Пізніше цей отвір стає отвором аорти.

²⁷Foramen interventriculare secundum. Коли ендокард бере участь у формуванні міжшлуночкової перегородки, цей отвір облітерується (заростає).

²⁸Septum atrioventriculare. Це невелика перегородка між правим передсердям і лівим шлуночком, яка дорсально прилягає до основи перегородчастої стулки правого передсердно-шлуночкового клапану. Вади розвитку цієї перегородки призводять до вродженого дефекту серця.

²⁹Septum aorticulmonale. Перегородка є подвійною і сформована бульбарним та стовбуровим аорто-легеневими гребенями. В роботах з ембріології часто використовують синонім цієї перегородки «Спіральна перегородка».

³⁰Немоситобласти [Наемоситобласти]. Дивись гемоцитопоез N.H.

³¹Truncus aorticus. Цей термін використовують тільки при позначенні місць відходження артерій.

³²Arcus aorticus sextus (VI). Шостої дуги аорти може не бути.

³³Truncus pulmonalis. Цей стовбур може бути гілкою четвертої дуги аорти.

³⁴Ductus arteriosus. Артеріальна протока може формуватись із зябрових гілок, які добре розвинені між легеневим стовбуром і аортою.

³⁵A. axialis membri thoracici, pelvini. Осьова артерія є стовбуровою судиною для грудної та тазової кінцівок.

³⁶Plica mesonephrica. Утворена серозною оболонкою, яка вкриває первинну нирку і прикріплює її до оточуючих структур.

³⁷Gonada, Ductus genitales. Для зв'язок статевих органів дивись розділ «Целоми і перегородки».

³⁸Racemus ovarum. Це скупчення статевих клітин.

³⁹Endocrinocytus calcitoninus. Названі ендокриноцити такі як і клітини ультимобранхіального тіла і можливо вони розвиваються із нервового гребеня.

⁴⁰Cortex [Organum interrenale]. Кіркова речовина надниркових залоз може розвиватись із окремих клітин проміжної мезодерми.

⁴¹Oculus. Для гармонізації списку термінів N.A.V., N.H. та N.E.V. внесено декілька змін у терміни заголовка «Око». Однак до цього часу

є розбіжності щодо походження м'яза-звужувача зіниці та номенклатури шарів гангліїв сітківки і розвитку останньої.

⁴²*Neurectoderma opticum*. Це новий термін, який вказує на походження сітківки.

⁴³*Stratum nervosum*. Це нещодавно введений термін, який запозичено з N.A.V. і N.H. Ним названо частину сітківки, що розвивається з внутрішнього шару очного келиха і в якій його клітини диференціюються в нервові клітини, що трансформують світлові подразники у нервові імпульси. Названий шар є внутрішнім шаром зорової частини сітківки і поширюється до зубчастого краю.

⁴⁴*Epithelium nonpigmentosum*. Цей термін запозичено з N.H. і ним замінено термін «Війчастий епітелій», який був у першому виданні N.E.V.

⁴⁵*Epithelium pigmentosum*. Цей термін запозичено N.A.V. і N.H. Ним замінено термін «Епітелій райдужки» першого видання N.E.V.

⁴⁶*Stratum pigmentosum retinae*. До колишнього терміну «Пігментний шар» добавлено слово «сітківка» у родовому відмінку. Внаслідок цього термін відповідає такому N.A.V. Названий шар розвивається із зовнішнього шару очного келиха і є зовнішнім зорової частини сітківки.

⁴⁷*Epithelium pigmentosum* is a term adopted from N.H. Термін запозичено з N.H.

⁴⁸*Mesenchyma camerae aquosae, Camera aquosa*. Названа камера включає передню і задню камери очного яблука за N.A.V.

⁴⁹*Tunica interna*. Вона відноситься до внутрішньої мозкової оболонки.

⁵⁰*Tunica vasculosa bulbi [Uvea]*. Оболонка має три частини: власне судинну, райдужову і війкового тіла. *Uvea* – це синонім судинної оболонки очного яблука, який часто використовують в офтальмології за патології (uveїт).

⁵¹*Choroidea [Chorioidea]*. Термін запозичено з N.A.V. і N.H. В останніх, його пігментна пластинка не ідентифікована.

⁵²*Tunica externa*. Ця оболонка відповідає твердій оболонці мозку.

⁵³*Ectoderma opticum*. Це новий термін, який вказує на походження переднього епітелію рогівки.

⁵⁴*Incus* (pleraque), *Malleus* (plerusque), *Stapes* (partim). За результатати досліджень проведених у птахів підніжка стремінця розвивається із хряща зорової капсули, інші його складові – із другої глоткової дуги.

⁵⁵*Pili*. Термін «*Lanugo*» (Пух, пушок) – яким позначають волосся зародків ссавців вилучений з другого видання N.E.V. тому, що немає доказів його наявності в свійських ссавців.

⁵⁶*Saccus vitellinus trilaminaris*. Цей мішок є у собаки і коня.

⁵⁷*Villi chorii primarii, secundarii, tertiarrii*. У першому виданні N.E.V. згадані тільки первинні ворсинки хоріона ектодермального походження. Вторинні та третинні ворсинки хоріона, крім ектодерми, розвиваються ще й із мезенхіми. У третинних ворсинках є кровоносні судини.

⁵⁸*Bracteolae amnioticae*. *Amniotic plaques*. Амніотичні пляшки.

⁵⁹*Denudatio*. У ветеринарній ембріології цей термін відноситься до процесу виходу бластоцисти із прозорої (блискучої) зони, що необхідно для подальшого з'єднання зародка з стінкою матки. Також цим терміном користуються для позначення процесу видалення фолікулярних клітин, які розташовані навколо яйцеклітини. Оголення яйцеклітини відбувається у матковій трубці. Цей процес можна відтворити *in vitro*, використовуючи денудаційні піпетки, або необхідні ферменти.

⁶⁰*Phasis conjunctionis*. Цей термін вказує на зв'язок (сполучення, з'єднання).

⁶¹*Placenta labyrinthica*. Лабіринтна плацента – це складна інтердигітальна плацентарна система, яка утворена ворсинками хоріона і ендометрієм. Вона притаманна окремим видам тварин, включаючи хижих і кролів. Ворсинки хоріона розташовані в різних площинах внаслідок чого вони формують значні перекриття і з'єднання (лабіринт).

⁶²*Placentomus*. Плацентом є структурною одиницею плаценти жуйних. Він утворений з'єднаними котиледоном (плодова частина плаценти) і карункулом (материнська частина плаценти).

⁶³Haematoma [haematoma] marginale. Такі гематоми є у плаценті м'ясоїдних тварин. Вони розташовані між Zona placentaria і Zona paraplacentaria.

⁶⁴Tumor monstruosus. Ця структура має також альтернативні терміни такі як Globosus amorphus, Mola, Acardia, Anideus, Chorion adenoma і Choriocarcinoma.

⁶⁵Junctio media thoraco-epigastrica. Цей термін заміняє колишній термін «Серединне грудо-шлункове сполучення». Він вказує на ділянки (зони) тіла, які з'єднані (зрощені).

⁶⁶Corpora conjuncta. Як у з'єднаних близнюків.

⁶⁷Craniosynostosis. Цей термін замінює термін «Craniosynotosis», що був у першому виданні N.E.V так як він є більш описовим і часто використовується.

⁶⁸Hydroplasia prosencephaliis. Вроджена хвороба, яка реєструється у телят.

⁶⁹Otogathia. Вроджена вада, яка характеризується розвитком рудиментарної нижньої щелепи на основі вушної мушлі. Трапляється у овець і телят.

⁷⁰Hydroplasia choroideae [chorioideae]. Названа гіпоплазія дуже поширена в собак, особливо породи Collie. Це вроджена патологія, причиною якої є порушення диференціації мезодерми, що призводить до дефектів задньої частини волокнистої та судинної оболонки очного яблука.

⁷¹Torticollis. Це вроджене або постнатальне захворювання «Крива шия», яке трапляється у свійських ссавців, особливо у коней.

⁷²Vertebrae transitoriae. Перехідні хребці є одними із найбільш поширених вроджених вад у свійських ссавців.

⁷³Anastomosis v. portae cum v. cava caudali. Цей анастомоз ще називають портокавальним шунтом.

⁷⁴Schistosoma reflexum. Названа вада часто трапляється у свійських тварин, особливо у великої рогатої худоби.

⁷⁵Meromeliad. Названий термін вказує на відсутність частини кінцівки. Він є більш змістовним чим термін «Pegomelia», який підкреслює, що кінцівка з такою вагою є короткою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисевич Б.В., Скрипка М.В., Лісова В.В. Довідник патолого-анатомічних термінів (Загальнопатологічні процеси, органопатологія). Полтава, 2005. 124 с.

2. Дворецкий И.Х. Латинско-русский словарь. М.:Рус.яз., 2000. 846 с.
3. Джуль П., Зіменковський Б. Ілюстрований медичний словник Дорганда. У двох томах. Львів: «Наутітус», 2002. 2688 с., 820 іл.
4. Забелло Е.М. Словарь терминов ветеринарной патологии. К.: Вища школа, 1987. 350 с.
5. Книпович М.Ф. Словарь медицинской терминологии (латинско-украинско-русский). К.: Государственное медицинское изд-во УССР, 1948. 442 с.
6. Міжнародна анатомічна ветеринарна номенклатура /В.Т. Хомич, В.С. Левчук, Л.П. Горальський, Ю.С. Ших, І.Г. Калиновська (за редакцією В.Т. Хомича, В.С. Левчука.) Навчальний посібник. Друге видання. Житомир: «Полісся», 2012. 390 с.
7. Міжнародна гістологічна та ембріологічна номенклатура /А.Й. Іванова, Ю.Б. Чайковський, О.Д. Луцик. Львів: Львівський медичний університет, 1993. 176 с.
8. Потоцький М.К. Російсько-український ветеринарний словник. К.: «Довіра», 2013. 459 с.
9. Російсько-український ветеринарний словник: 12000 термінів /Я.Я. Ярема, Л.П. Погребняк. К.: Наукова думка, 1964. 380 с.
10. Російсько-український словник термінів ветеринарної медицини /Укладачі: С.К. Рудик, І.М. Гудков, С.П. Долецький та інші. К.: Урожай, 1994. 112 с.
11. Словник морфологічних ветеринарних термінів /В.С. Левчук, О.М. Очкуренко, О.В. Федотов, М.А. Нетяюк. К.: Вища школа, 1990. 303 с.
12. Словник української біологічної термінології /Укладачі: Д.М. Гродзинський, Л.О. Симоненко, М.П. Годована, С.В. Овсейчик, Л.В. Туровська, Н.О. Яценко, Л.М. Василькова. Відповідальні редактори: Д.М. Гродзинський, Л.О. Симоненко. К.: КММ, 2012. 744 с.
13. Чуракова Л.П. Латинський словник. К.: Чумацький шлях, 2009. 617 с.

